

FÖRETAGSBIL 2024

Gäller från 2024-12-01

INNEHÅLL

Försäkringsvillkor för företagsbil.....	5	Särskilda villkor och tilläggförsäkringar.....	25
1 Försäkringsformer och giltighetsområde.....	5	A1 Djurkollisionsförsäkring	25
11 Försäkringsformer	5	A3 Assistsansförsäkring	25
12 Giltighetsområde	5	A4 Verktyg och varor i bil	26
13 Gemensam självrisk.....	6	B Transportansvarsförsäkring	28
2 Trafikförsäkring.....	6	B1 Vem försäkringen gäller för	28
21 Omfattning	6	B2 När försäkringen gäller	28
22 Självrisk	7	B3 Var försäkringen gäller	28
3 Kaskoförsäkring.....	9	B4 Vad försäkringen gäller för.....	28
32 Vagnskadeförsäkring	12	B5 Vad försäkringen inte gäller för	29
33 Brandförsäkring	13	B6 Självrisk	30
34 Glasruteförsäkring	14	B7 Skadeersättningsregler	31
35 Stöldförsäkring.....	14	B8 Särskilda föreskrifter.....	31
36 Maskin- och elektronikskadeförsäkring	15	B9 Vid skada.....	31
37 Utökad skydd	17	C Åkeriförsäkring.....	32
38 Självriskhjälp vagnskadegaranti	17	C1 Egendomsförsäkring.....	32
39 Krisförsäkring	18	C2 Ansvarsförsäkring	36
4 Rättsskyddsförsäkring - fordon	19	C3 Lyftansvarsförsäkring	40
41 Vem försäkringen gäller för	19	C4 Rättsskyddsförsäkring - verksamheten	42
42 Vilka tvister försäkringen gäller för	19	Allmänna bestämmelser	47
43 Vilka brottmål försäkringen gäller för	19	Allmänna undantag.....	52
44 Val av ombud eller försvarare.....	20	Om du inte är nöjd.....	53
45 Försäkringen ersätter	20		
46 Självrisk	20		
47 Högsta ersättning.....	20		
48 När försäkringen gäller.....	21		
5 Räddnings- och bärgningsförsäkring.....	21		
51 Omfattning.....	21		
52 Ersättningsregler.....	22		
6 Försäkring för avställt fordon.....	23		
7 Avbrottsförsäkring	23		
71 Ersättning lämnas	23		
72 Leverantörsavbrott	23		
73 Ersättning lämnas inte	23		
74 Ersättningens storlek	24		
76 Högsta ersättning	24		
77 Utökad avbrottsförsäkring.....	24		

VID SKADA

Anmäl i första hand din skada via dina.se/anmal-skada.

Dina Försäkringars skadejour har öppet alla dagar dygnet runt. Behöver du hjälp, ring

0770-160 222 (vardagar kl. 8-17)

0771-771 000 (bärgning eller akuta skador övriga tider).

Vid behov av hjälp utomlands, ring +46 771 771 000.

Begreppsförklaringar

Annan yttre olyckshändelse

Plötslig och oförutsedd händelse som orsakar yttre fysisk skada på fordonet.

Avbrottsersättning

Ersättning för tid försäkrat fordon inte kunnat brukas. Ingår endast om det framgår av försäkringsbrevet.

Basbelopp

Med basbelopp avses prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring. I försäkringsvillkoren avses det prisbasbelopp som gällde för januari månad det år skadan hände.

Brandfarlig miljö och brandfarligt material

Exempel på brandfarlig miljö är skog, sågverk, brädgårdar, färglager, petroleum- och kemiska industrier, soptipp, värmeverk. Exempel på brandfarligt material är flis, torv, trä, papper, kol, pellets, avfall, petroleumprodukter.

Du/din

När vi använder orden ”du”, ”din” menar vi – om inget annat sägs – både försäkringstagaren och var och en av övriga försäkrade personer.

Elektronisk utrustning

Med elektronisk utrustning avses datorer, kommunikations- och navigeringsutrustning, spel, audiovisuell utrustning såsom TV, kameror, projektorer, apparater för inspelning, lagring, uppspelning eller återgivande av ljud, text eller bild och tillbehör till samtliga nämnda produkter, inklusive program och lagringsmedia.

Fabriksmonterad utrustning

Med fabriksmonterad utrustning menas fordonsunik integrerad utrustning som monterats av tillverkaren eller av denne auktoriserad verkstad

Fast monterad

Med fast monterad utrustning avses sådan utrustning som är fastsatt så att det krävs verktyg för att ta bort den.

Försäkrad

Var och en till vars förmån försäkring gäller enligt försäkringsavtal.

Försäkringsfall

Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.

Försäkringstagare

Du som har avtal om försäkring med oss.

Grundsjälvrisk

Se självrisk.

Höjdledsskada

Med höjdledsskada avses händelse då fordon eller påbyggnation, kran eller last till detta kolliderar med balkong eller annan utskjutande del av byggnad eller i höjdled kolliderar med viadukt, portal, tunnel, ledning, tak eller liknande.

Marknadsvärde

Egendomens värde i allmän handel omedelbart före skadan.

Nedsättning av ersättning

Om du eller brukaren inte uppfyllt de säkerhetsföreskrifter som krävs eller har lämnat felaktiga uppgifter vid försäkringens tecknande kan ersättningen minska.

Nypris

Det pris fordonet inklusive försäkrad utrustning kostade då det köptes som nytt.

Personbil

När vi skriver "Personbil" menar vi personbil klass I, som en bil byggd huvudsakligen för persontransport.

Plötslig och oförutsedd

Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett snabbt förlopp. Skador som orsakas genom slitage eller åldersförändring ersätts inte. Att händelsen ska ha varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra.

SDR

Särskilda dragningsrätter är en valutakorg av större valutor som bland annat används i internationell handel.

Självrisk

Del av skadekostnad som du vid varje skada själv svarar för. Självrisk dras från skadeersättningen. Den valda självrisk kallas för grundsjälvrisk. Utöver den kan extra självrisker finnas. Vid trafikförsäkring återkrävs den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk.

Stilleståndsersättning

Skadeståndsrättslig ersättning av vållande part för kostnad som uppstår då försäkrat fordon inte kunnat brukas.

Svenska Brandskyddsföreningen SBF

Försäkringsbranschens gemensamma brandskyddsbestämmelser SBF127 utges av SBF. SBFs krav är en del av säkerhetsföreskrifterna i brandförsäkringen.

Svenska Stöldskyddsföreningen SSF

Svenska Stöldskyddsföreningen certifierar bland annat stöldskydd.

Säkerhetsföreskrift

Föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller därmed jämställd person.

Trafiksäkerhetsfrämjande

Trafiksäkerhetsfrämjande betyder en riskutbildning som förhöjer din trafiksäkerhetskunskap. Utbildningen ska innefatta hastighetsefterlevnad och vara arrangerad av ansluten trafikskola eller SMC (Sveriges Motorcyklisters Centralförbund).

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Dina Försäkring AB, Box 2372, 103 18 Stockholm. Den som administrerar försäkringen och som i första hand ska kontaktas i alla frågor som rör försäkringen framgår av försäkringsbrevet.

Fordonsklasser

Den fordonsklass som gäller för din försäkring anges i försäkringsbrevet.

Nedanstående beskrivning anger den fordonsklass premien beräknats efter.

Fordonsklass	Beskrivning
Företagsägd personbil	Personbil ägd av ett företag, ej taxi eller personbil för uthyrning
Företagsägd lätt lastbil	Lastbil med totalvikt av högst 3500 kg och ägd av ett företag, ej för uthyrning
Personbil för uthyrning.	Personbil för yrkesmässig uthyrning kortare tid än ett år
Lätt lastbil för uthyrning.	Lastbil med totalvikt högst 3 500 kg för yrkesmässig uthyrning kortare tid än ett år.

Viktigt om rätt typ av gods

Om försäkringen omfattar transportansvar framgår det av ditt försäkringsbrev vilken typ av gods du transporterar. Kontrollera att det stämmer. Vid skada på annan typ av gods än vad som angivits i försäkringsbrevet gäller försäkringen med en förhöjd självrisk.

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR FÖRETAGSBIL

1 FÖRSÄKRINGSFORMER OCH GILTIGHETSOMRÅDE

11 Försäkringsformer

Motorfordonsförsäkring består av en eller flera av följande försäkringsformer:

- a) Trafikförsäkring
- b) Vagnskadeförsäkring
- c) Brandförsäkring
- d) Glasrutförsäkring
- e) Stöldförsäkring
- f) Maskinskadeförsäkring
- g) Utökat skydd
- h) Självriskhjälp
- i) Krisförsäkring
- j) Rättsskyddsförsäkring – fordon
- k) Räddningsförsäkring
- l) Avbrottsförsäkring
- m) Djurkollisionsförsäkring
- n) Assistansförsäkring
- o) Verktyg och varor i bil
- p) Transportansvarsförsäkring
- q) Egendomsförsäkring för verksamhet
- r) Försäkring för förarens egendom
- s) Rånförsäkring
- t) Oljeskadeförsäkring – egen egendom
- u) Ansvarsförsäkring för verksamhet
- v) Oljeskadeförsäkring – annans egendom
- x) Lyftansvarsförsäkring
- y) Rättsskyddsförsäkring för verksamhet.

Försäkringsformerna b) - g) är kaskoförsäkring. Försäkringsformerna l) - y) är tilläggförsäkringar.

Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsformer som ingår i avtalet.

12 Giltighetsområde

Försäkringen gäller, om inte annat anges, i Gröna kort området. Försäkring för fordon som ställts av i Vägtrafikregistret gäller endast i Sverige.

Trafikförsäkringen gäller alltid i hela världen enligt trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Tilläggförsäkring o) gäller i Norden. Tilläggförsäkringarna p) – y) gäller om inget annat sägs i EES-området, Schweiz och Storbritannien.

13 Gemensam självrisk

Om ersättning för en egendomsskada regleras genom flera delar av försäkringen eller genom flera försäkringar hos oss, tillämpar vi endast en grundsjälvrisk, den högsta. Denna bestämmelse gäller inte för trafik- och rättsskyddssjälvrisk.

2 TRAFIKFÖRSÄKRING

21 Omfattning

211 Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen för person- eller sakskada, som är en följd av trafik med fordonet. Trafikförsäkringen ersätter skador upp till 300 miljoner kronor.

Enligt trafikskadelagen kan ersättning inte lämnas för skada på fordonet eller egendom som transporterats med fordonet. Skadad förare eller passagerare kan få ersättning upp till 25% av ett basbelopp för samtidigt skadade kläder och andra tillhörigheter som bars vid skadetillfället. Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte värdeföremål som t ex kameror, smycken, ringar och inte heller pengar eller värdehandlingar. Skada utanför Sverige som inte omfattas av trafikskadelagen regleras enligt skadelandets lagstiftning.

212 Vid skada på egendom kan ersättning minskas om den som drabbats av skadan varit medvållande, det vill säga själv haft skuld i att skadan hänt. Oavsett detta betalar försäkringen full ersättning upp till 25% av ett basbelopp. För den del av skadan som överstiger 25% av ett basbelopp minskas ersättningen enligt reglerna i trafikskadelagen.

Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte

- a) vid skada på
  - motordrivet fordon
  - fordon som är kopplat till motordrivet fordon
  - spårbundet fordon
  - egendom som transporteras med sådana fordon som nämns ovan
  - egendom som tillhör dig själv eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
- b) om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

213 Du ska omedelbart meddela oss om du krävts på skadestånd och kravet leder till rättegång. Våra anvisningar ska följas. Om försäkringen gäller för skadan betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med vårt intresse i rättegången.

214 Det är inte bindande för oss om du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsanspråk eller betalar ersättning. Vi är inte heller bundna av domstolsdom, om du inte fullgjort din anmälningsskyldighet enligt 213.

215 Du ska på vår begäran utnyttja din avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som utbetalats till skadelidande.

22 Självrisk

221 Trafikförsäkringen gäller med självrisk som anges i försäkringsbrevet eller i försäkringsvillkoren.

Om mer än en självrisk gäller vid samma skada sammanläggs självriskbeloppen.

222 Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på 20 % av basbeloppet

om föraren fört fordonet utan att ha det körkort/förarbevis som krävs eller inte uppnått den ålder som krävs för att föra fordonet, eller

- a) vid otillåten övningskörning, eller
- b) om föraren vid skadetillfället brutit mot gällande arbetstidsregler eller kör- och vilotidsregler eller
- c) om föraren gjort sig skyldig till brott mot trafikförordningen genom så kallad rattsurfning
- d) om föraren
  - gjort sig skyldig till rattfylleri eller
  - varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol, eller
  - orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Dessutom har vi rätt att av skadevällaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i trafikskadelagen.

223 Trafikförsäkring för personbil och lätt lastbil för uthyrning gäller med en extra ungdomssjälvrisk på 1 500 kr om föraren var under 24 år när skadan hände (så kallad ungdomssjälvrisk).

224 Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på 20 % av basbeloppet om föraren vid transport av farligt gods saknar gällande "Intyg om utbildning av förare av fordon som transporterar ADR-gods" så kallat ADR-intyg, och då skada orsakats av godset. Sådant intyg fordras vid inrikes och utrikes transport av farligt gods i

- tank eller tankcontainer om 3 kubikmeter eller mer
- behållare eller kärl om 450 liter eller mer och då den sammanlagda volymen av behållare/kärlen uppgår till 3 kubikmeter eller mer.

225 Trafikförsäkringen gäller med självrisk på 20 % av basbeloppet om föraren saknar yrkesförarkompetensbevis.

226 Vid skador i samband med snöröjning där antalet skadefall inte kan konstateras, är självrisken 20 % av skadekostnaden per entreprenad/uppdrag, lägst 10 % av basbeloppet och högst ett basbelopp.

227 För fordon utrustat med kran gäller trafikförsäkringen med en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på 50 % av basbeloppet vid förflyttning med hängande last eller utskjuten bom/mast.

228 Trafikförsäkringen gäller med en tilläggsjälvrisk, utöver grundsjälvrisk, på 50 % av basbeloppet vid skada som uppstått genom kollision i höjdlid (höjdlidsskada).

229 Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på 20 basbelopp vid kollision med luftfarkost eller delar till sådan.

Självrisk enligt 221-228 tillämpas inte

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan hände medan fordonet var stulet/tillgripet
- om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet

om du kan bevisa att annan person än du själv eller föraren vållat skadan eller att skadan orsakats genom bristfällighet på annat motordrivet fordon och det inte kan visas att du eller föraren är medvållande eller att bristfällighet på ditt fordon har medverkat till skadan.

230 Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi får av fysisk person, för en och samma skada, inte kräva mer än 10% av basbeloppet. Detta gäller även om summan av gällande självrisker enligt 221-228 är högre.

231 Din medverkan vid personskadereglering

Vid reglering av personskada som kan ersättas genom trafikförsäkring hos oss måste du medverka till utredningen av skadan och dess följder genom att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för skaderegleringen. Du behöver även lämna oss en fullmakt så att vi kan inhämta de handlingar och den utredning i övrigt som behövs för skaderegleringen, tex journaler och intyg hos sjukhus och vårdinrättningar som du besökt för skadan.

232 Hur vi ersätter kostnader för juridiskt biträde vid personskadereglering

Om du drabbas av ersättningsbar personskada och vi i samråd med dig bedömer det nödvändigt med juridiskt ombud, betalar vi nödvändiga och skäliga ombudskostnader som uppkommer för att ta tillvara din rätt till ersättning vid skadereglering utom rätta. Arvode lämnas högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.

För att vi ska betala ersättning för ombudskostnader måste du anlita ett ombud som är lämpligt och som är antingen advokat eller jurist anställd hos advokat. Du kan även anlita annat lämpligt ombud och både du och vi kan i sådana fall begära att Svensk Försäkring avger ett rådgivande yttrande i frågan om ombudets lämplighet.

Vid tvist om arvode och/eller övriga kostnader har både vi och ombudet rätt att begära prövning av arvodet och andra kostnadsanspråk hos Sveriges advokatsamfunds och Svensk Försäkrings Ombudskostnadsnämnd. Om ombudet inte är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå kan Svensk Försäkrings nämnd för rättsskyddsfrågor istället pröva skäligheten av arvodes- eller kostnadsersättningen.

Vid bedömning av vilka ombudskostnader som kan betalas tillämpar vi Sveriges Advokatsamfunds och Svensk Försäkrings gemensamt utarbetade promemoria om fördelning av arbetsuppgifter mellan personskadereglerare och ombud i samband med personskadereglering.

Vi inhämtar den medicinska utredningen och svarar för eventuella kostnader härför. Kostnader för läkarintyg/specialistutlåtanden ersätts bara om vi beställt eller begärt det eller om vi godkänt att intyget/utlåtandet ska tillföras ärendet.

Vi betalar inte kostnader för arbete som ditt ombud utför för att tillvarata din rätt till ersättning från annat håll, till exempel från andra försäkringsbolag, Försäkringskassan eller förvaltningsdomstolar. I vissa fall kan dock kostnaden betalas efter särskild överenskommelse.

Vi ersätter inte utan särskilt godkännande merkostnader som uppkommer genom att du byter ombud. Sådant godkännande lämnas endast om du kan visa att särskilda skäl föreligger för byte av ombud, till exempel om du flyttar till annan bostadsort.

3 KASKOFÖRSÄKRING

Kaskoförsäkring är vagnskade-, brand-, glastrute-, stöld-, elektronik- och maskinskadeförsäkring samt utökat skydd. Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsformer som ingår i avtalet.

311 Försäkrad egendom

Försäkringen omfattar följande egendom som förvärvats lagligt med medel som förvärvats lagligt.

- a) Fordonet i dess seriemässiga utförande.
- b) Utrustning i eller på fordonet om det hör till fordonet och kan anses vara normal för ett fordon av samma slag och användningssätt. Utrustning kan vara fast monterad eller lös.
  - Med fast monterad utrustning menas utrustning som är monterad i eller på fordonet och så monterad att det krävs verktyg för att ta bort den.
  - Med lös utrustning menas tillbehör som är avsett för fordonet och som kan tas med.
- c) För utrustning för överföring av bild och ljud (till exempel fast monterad anläggning för radio, musik, telefoni, system för data, tv, video samt DVD), är ersättningen begränsad till 25 000 kr. Begränsningen gäller dock inte för sådan utrustning som seriemässigt integrerats i fordonets fasta instrumentering i samband med nytillverkningen av fordonet.
- d) Försäkringen omfattar inte
  - Reservdelar, extern laddstation, radarvarnare, laserstörare, ljud- bild-, och kommunikationsutrustning som inte är fast monterad eller konstruerad för att endast användas i fordonet, samt tillbehör till detta som kan användas utanför fordonet.
  - Drivmedel, till exempel bensin, diesel, gas och/eller el.
  - Parkeringsbevis och liknande, kreditkort, kreditbevis och personlig utrustning.
- e) Avmonterad fordonsdel eller försäkrad utrustning enligt b). Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe, gäller försäkringen endast för den fordonsdel eller utrustning som är monterad. Trots detta gäller försäkringen för en extra uppsättning hjul utöver de hjul som finns på fordonet.
- f) Betalas tilläggspremie för "Företagsanpassad" ersätts även speciell byggnation och avmonterad fordonsdel eller utrustning, om annan del eller redskap monterats i dess ställe. Redskap ska uteslutande vara tillverkade för att användas av, och hör till försäkrat fordon. Försäkringen omfattar då även verktyg och förbrukningsartiklar för fordonets omedelbara drift och underhåll upp till 2% av tilläggförsäkrat belopp.

Den sammanlagda ersättningen för egendom enligt f) framgår av försäkringsbrevet. Beloppet ska minst motsvara det sammanlagda marknadsvärdet av utrustningen. Försäkras endast en del, sätts ersättningen vid skada ned i motsvarande mån.

312 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare. Den gäller endast om du är fordonets verkliga ägare och huvudsaklige brukare. Det innebär att du kan bli utan ersättning om du är registrerad ägare och har tecknat försäkring för fordonet, trots att du inte äger och huvudsakligen brukar det. Har du köpt fordonet på avbetalning eller kredit har vi rätt att lämna ersättning till säljaren (intill hans återstående fordran). Om du har hyrt fordonet har vi rätt att lämna ersättning till ägaren.

313 Försäkringen gäller inte för skada

- a) som skett under tävling med fordonet eller träning för tävling eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former på allmän eller enskild väg. Försäkringen gäller inte heller vid körning på tävlingsbana. Kan du visa att skadan uppkommit under trafiksäkerhetsfrämjande former kan försäkringen gälla
- b) som skett under körning på Nürburgring
- c) som inträffar när fordonet hyrs ut om inte fordonet försäkrats som personbil eller lätt lastbil för uthyrning
- d) om fordonet i en sammanhängande period varit utanför Sverige i mer än 185 dagar de senaste 12 månaderna när skadan inträffar
- e) som är orsakad av stenmård, råttor, möss, skadedjur, svamp, mögel eller alger
- f) om du erhåller ersättning från annat håll genom till exempel skadestånd eller trafikskadeersättning
- g) om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål.
- h) som orsakats av dataintrång.

314 Säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring

Ersättning vid skada kan minskas eller utebli

vid tillgrepp eller stöld av fordon vars marknadsvärde överstiger 1 miljon kronor och fordonet saknar spårningsutrustning som möjliggör spårning av fordonet.

- om föraren fört eller dragit fordonet utan att ha det körkort/förarbevis som krävs eller inte uppnått den ålder som krävs för att föra fordonet, eller
- vid otillåten övningskörning, eller
- om föraren brutit mot gällande arbetstidsregler eller kör- och vilotidsregler eller
- om föraren saknar yrkesbevis i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrift 2006:6 eller
- om föraren gjort sig skyldig till rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol eller orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.
- om plug-in hybrid eller elbil laddas med en laddare som inte är godkänd av bilfabrikanten, eller
- om laddstation för plug-in hybrid eller elbil inte är installerad av behörig elektriker
- om föraren efter skadetillfället men innan blodprov tagits, intagit alkohol eller annat berusningsmedel
- om du inte följt tillverkarens anvisningar vad gäller fordonets brukande, underhåll och reparation.
- vid tillgrepp eller stöld av fordon vars marknadsvärde överstiger 1 miljon kronor och fordonet saknar godkänd spårsändare med aktiverad larmcentralkoppling enligt SSF Stöldskyddsföreningens norm SSF 1073

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

315 Värderings- och ersättningsregler

3151 Ersättning lämnas med högst det belopp som motsvarar skadan, värderad enligt nedanstående bestämmelser.

Högsta ersättningsbelopp är 1,5 miljoner kronor. Gäller försäkringen med ett högre försäkringsbelopp framgår det av försäkringsbrevet.

För fordon som är äldre än 50 år, räknat från första registreringen, är det högsta ersättningsbeloppet begränsat till 150 000 kronor.

Om stulen eller förlorad utrustnings fabrikat, modell, ålder och ursprung inte kan styrkas med originalkvitto, garantibevis eller annan motsvarande trovärdig handling betalas i regel ingen ersättning.

3152 Vi har rätt att avgöra om fordonet ska repareras, om det ska ersättas med likvärdigt fordon eller om skadan ska betalas kontant. Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Om begagnad likvärdig utbytesdel finns att tillgå ska sådan användas vid reparation.

Om fordonsdel inte längre serieproduceras eller kan återanskaffas begagnad, värderas skadan till vad motsvarande del för likvärdigt fordon kostar i allmänna handeln.

Beräkning av kontant ersättning grundar sig på fordonets värde i allmänna handeln omedelbart före skadan.

Dessa regler gäller på motsvarande sätt vid skada på del av fordonet eller på utrustning. Vi har rätt att anvisa inköpsställe.

Om marknadsvärdet inte kan fastställas görs ålders-/slitageavdrag (i procent) från kostnad för ny likvärdig utrustning enligt följande för:

Avskrivning av:	Procentavdrag per år	Högsta avdrag
a) Ljud-, bild-, kommunikations- och annan elektronisk utrustning	10 % per år	70 %
b) markiser, förtält, kapell, cabriolettyg	10 % per år	80 %
c) lättmetallfälgar	10 % per år	80 %
d) däck med känt mönsterdjup	15 % per millimeter	80%
e) däck med ostyrkt mönsterdjup	20 % per år	80 %
f) bilbatterier (ej för framdrivning)	20 % per år	80 %
g) batterier för el- eller hybridbil	8 % per år	80 %
h) verktyg och redskap såsom, plogar, skopor, gripar, pallgafflar och liknande	10 % per år	80 %

Om skadan skett inom ett år efter att det utrustningen togs i bruk som fabriksnytt lämnas full ersättning. Högsta avdrag är 80 %. För däck utan lagligt mönsterdjup lämnas ingen ersättning.

3153 Vi betalar inte

- a) kostnad för förbättring eller förändring av fordonet, som gjorts i samband med att skadan reparerats. Detta innebär att om ny reservdel används vid reparation ersätts värdet av den förlorade/skadade egendomen med avdrag för ålder och slitage.
- b) merkostnad som beror på att våra anvisningar om inköpsställe enligt 3152 inte inhämtats eller inte följts
- c) kostnad utöver ett halvt basbelopp för motivlack, foliering och liknande. För fordon som används i förvärvsverksamhet ersätts kostnad för varumärkes- eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamtext med högst 2 basbelopp
- d) eventuell värdeminskning efter reparation på grund av skada
- e) merkostnad genom reparationsarbeten på övertid eller genom att reservdelar fraktas på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om vi inte särskilt godkänt merkostnaden
- f) normalt slitage när fordonet använts i samband stöld eller annat tillgrepp
- g) mervärdesskatt när du är redovisningsskyldig för sådan skatt
- h) eventuell värdeminskning efter reparation på grund av skada
- i) kostnad för friläggning, demontering och retur av leasat batteri.

3154 Nyvärdesersättning

Skadad personbil och lätt lastbil som tillverkats seriemässigt kan ersättas med ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som den skadade (nyvärdesersättning). Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om utrustningen var ny och ingick då bilen köptes.

Nyvärdesersättning lämnas under förutsättning:

- att skadan skett inom ett år efter det bilen registrerades första gången,
- att du ägt bilen oavbrutet sedan den registrerades första gången,
- att bilen körts högst 20 000 km och
- att skälig reparationskostnad för bil och utrustning beräknas överstiga 50 % av nypris vid skadetillfället. Om motsvarande bil inte längre finns på nybilsmarknaden sker beräkningen efter senaste kända cirkapris (nypris).

Om det finns särskilda skäl har vi rätt att i stället betala skadan kontant med belopp som motsvarar vad det skulle ha kostat oss att anskaffa en ny bil.

3155 Vi övertar äganderätten till fordon eller delar som ersätts om inte annat överenskommit.

3156 Vi har rätt att hänvisa reparation till en verkstad som är godkänd av oss. Som ägare av fordonet ska du, efter vårt medgivande, beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete. I brådskande fall får dock sådan reparation, som är nödvändig för att färden med fordonet ska kunna fortsätta, utföras utan vårt medgivande. Kostnader härför ersätts i sådana fall under förutsättning att skadan i sig är ersättningsbar från försäkringen.

3157 Det är viktigt att minimera avfallet och främja återanvändning av miljöskäl. Den reparationsmetod som ger minst påverkan på miljö, trafiksäkerhet och kvalitet ska användas.

Om det är möjligt ska skadade plastdetaljer repareras. Den verkstad som anlitas ska ha särskild kompetens för reparation av plast och vara miljöcertifierad.

3158 Transport av fordon i samband med skada

Om skada på fordonet är ersättningsbar, betalas nödvändig bärgning från skadeplatsen till närmaste verkstad som kan reparera fordonet. Har skadan skett utomlands betalas bärgning till närmaste reparationsverkstad i Sverige, om vi anser att detta är nödvändigt för att utföra reparationen.

Bärgning eller transport av fordon ska i förväg godkännas av oss. I annat fall är vår ersättningsskyldighet begränsad till vad det hade kostat om vi kontaktats innan bärgning eller transport.

Om stödförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits, ersätts dina skäliga kostnader för hämtning av fordonet. Om det finns särskilda skäl kan vi sköta hämtningen. Vi avgör om transport till annan ort än hemorten kan betalas.

Vi ersätter skäliga bärgnings- och transportkostnader enligt ovan som, tillsammans med fordonsskadan, överstiger den självrisk som gäller för respektive försäkringsmoment.

Bärgning av vagnskadeförsäkrat fordon efter dikeskörning eller motsvarande betalas även om fordonet inte skadats. Gällande vagnskadesjälvrisk tillämpas i sådana fall.

Högsta ersättningsbelopp är fordonets marknadsvärde vid skadetillfället.

32 Vagnskadeförsäkring

321 Försäkringen gäller för skada

- a) genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller uppsåtlig skadegörelse av tredje man.
- b) under fordonets transport på annat transportmedel.
- c) genom plötslig och oförutsedd skada på lastanordning, som är monterad på lastbil eller släpfordon. Skada som lastanordningen samtidigt orsakat på fordonet ersätts också, men inte skada på lastanordningens drivkälla. Med drivkälla avses såväl lastanordningens hydraulpump eller liknande anordning, som fordonets motor, växellåda och kraftöverföring. Lastanordning är kran, tipp, bakgavellyft eller annan anordning som används för att lasta eller lossa det egna fordonet.
- d) på fordonet som orsakats av på fordonet monterad anordning för vägarbete eller vinterväghållning.
- e) enligt punkt a), på snöplog, sandnings- eller saltningsaggregat även om redskapen tillhör annan än dig och under förutsättning att ersättning inte kan betalas ur annan försäkring.
- f) För lätt lastbil avsedd för hästtransport gäller försäkringen även för skada genom inre plötslig och oförutsebar olyckshändelse orsakad av häst.

322 Försäkringen gäller inte för skada

- a) på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet
- b) som består i utmattning, slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll
- c) genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i 321 betalas dock
- d) som avses i 331, brandförsäkring eller 351, stödförsäkring eller vid olovligt brukande eller bedrägeri
- e) som kan ersättas av annan eller genom annan försäkring
- f) som beror på att fordonet tankats med fel drivmedel
- g) som beror på laddning.

323 Säkerhetsföreskrifter för vagnskadeförsäkring

- a) Avställt fordon eller fordon med meddelat eller inträtt körförbud får inte brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter.
- b) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
- c) Fordonets maxgränser för axel-/boggityck, bruttovikt, lyftkapacitet eller drag-/brytkraft får inte överskridas.
- d) Last ska säkras enligt Vägverkets publikation 1999:74.
- e) Vid lyft ska samtliga stödbalkar vara helt utdragna och stödbenen ansatta. Förflyttning med hängande last eller utskjuten bom/mast eller jibb får inte ske.
- f) Föraren får inte göra sig skyldig till brott mot trafikförordningen genom så kallad rattsurfnig.
- g) Innan fordonet framförs eller används på isbelagt vatten, mjuka marker, till exempel kärr, myr eller mosse, ska föraren förvissa sig om att isen eller marken har tillräcklig bärighet.
- h) Vid färd eller arbete på fartyg, pråm, ponton eller liknande ska föraren förvissa sig om att fordonet kan arbeta och framföras på ett betryggande sätt.
- i) Fordonet ska uppfylla lagstadgade krav på fordonsutrustning till exempel mönsterdjup, bromsar, belysning.
- j) Utrustning och tillbehör till fordonet ska vara monterat och använt enligt fabrikantens anvisningar.
- k) Bestämmelser som meddelats i lag, författning eller av myndighet i syfte att förhindra eller begränsa skada ska följas
- l) Lätt lastbil avsedd för hästtransport ska ha en skadebegränsande säkerhetsbom monterad.

Om föreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

324 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet. Vid uppsåtlig skadegörelse av tredje man är självrisken densamma som vid stöld.

I följande fall tillkommer en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på 50 % av basbeloppet

- vid skada som uppstått genom kollision i höjdlid (höjdlidsskada). Vid samtidig trafikskada behöver du bara betala en extra självrisk för höjdlidsskada.
- vid skada på fordon eller fordonskombination utrustat med tipp som framförts när tippen inte varit helt nedfälld i körläge.
- för personbil och lätt lastbil för uthyrning gäller vagnskadeförsäkringen med en extra ungdomssjälvrisk på 1 500 kr om föraren var under 24 år när skadan hände (så kallad ungdomssjälvrisk). Vid samtidig trafikskada behöver du bara betala en ungdomssjälvrisk.

33 Brandförsäkring

331 Försäkringen gäller för skada

- a) genom brand, blixtnedslag eller explosion (dock inte däckexplosion),
- b) på elektriska kablar genom kortslutning samt direkt uppkomna följdskador på elektriska komponenter.

Med brand avses "eld som kommit lös". Vid anlagd brand gäller försäkringen endast om branden anlagts av tredje man.

Med "tredje man" avses annan än dig själv eller den som handlat utan ditt samtycke.

Med kabel avses isolerad ledning mellan strömkälla och komponent/förbrukare. Med kortslutning avses överledning mellan kabel och annan ledare som normalt inte är i kontakt med varandra.

332 Försäkringen gäller inte för skada

- a) på motor, avgasreningssystem, däck, slangar och krockkudde genom explosion i dessa
- b) på elektrisk motor och strömförbrukare genom brand eller kortslutning i dessa
- c) på nav, bromsar, fälgar och axel på grund av varmgång i hjullager
- d) genom trafikolycka, även om skadan uppkommit som en följd av brand, blixtnedslag, explosion eller kortslutning.

333 Säkerhetsföreskrifter för brandförsäkring

- a) Anordning som används för att värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd för detta ändamål av offentlig myndighet ur miljö- och/eller säkerhetssynpunkt. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- b) Föreskrifter som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras ska följas.
- c) Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
- d) Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits såsom friläggning och demontering av brännbart material.
- e) För fordon med byggnation som finns upptagen i försäkringsbranschens bestämmelser i SBF 127, ska brandskyddsreglerna vara uppfyllda. Dessa regler kräver bland annat fast monterat sprinklersystem för fordon som går i brandfarlig miljö eller hanterar brandfarligt material.
- f) Fordon som är utrustat med fast sprinklersystem ska låta revisionsbesiktiga detta årligen av behörig. Vid brandskada ska brandskyddsprotokoll som inte är äldre än 16 månader kunna visas.
- g) Fordonet ska hållas tillfredsställande rent för att förhindra uppkomst av brand. Fordon som bearbetar brandfarligt material ska rengöras dagligen.
- h) Förare eller brukare ska vara utbildad i användning av släckutrustningen.
- i) Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

334 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

34 Glasruteförsäkring

341 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada som består i att vind-, sido- eller bakruta genombrutits, spräckts eller krossats.

342 Försäkringen gäller inte för

Försäkringen gäller inte för skada som skett när fordonet kolliderat, vält eller kört av vägen samt vid skadegörelse.

343 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet. Om du väljer att reparera istället för att byta ruta är självrisken 200 kronor.

35 Stöldförsäkring

351 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada

- a) genom stöld eller rån
- b) genom tillgrepp
- c) genom försök till sådana brott.

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommit tillrätta inom en månad efter den dag vi fått komplett skriftlig skadeanmälan samt övriga handlingar och nycklar som är nödvändiga för skadans reglering.

Vid stöld av försäkrad utrustning enligt 311 b) och f) krävs att utrustningen är fast monterad på fordonet eller förvarad i detta.

Vid stöld av hjul är ersättningen begränsad till högst 35 000 kr. För hjul som är originalmonterade på aktuellt fordon och modell tillämpas ingen beloppsbegränsning.

Vid stöld av på fordonet monterade hjul som inte har hjullås monterat är högsta ersättning 25 000 kr.

352 Försäkringen gäller inte för

Försäkringen gäller inte för skada genom tillgrepp eller för skada som uppkommit vid försök till sådant brott som orsakats av person som tillhör samma hushåll som dig eller är anställd av dig.

Försäkringen gäller inte heller vid olovligt brukande, bedrägeri- eller försäkringsbrott.

Anmärkning

Stöld är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Rån innebär att någon med våld eller med hot om våld tar något.

Tillgrepp av fortkaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Olovligt brukande innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning. Försäkringen gäller då inte. Av samma skäl gäller försäkringen inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott, till exempel om en hyrd bil inte återlämnas.

353 Säkerhetsföreskrifter

1. När fordonet lämnas ska försäkrad egendom enligt 311 b), c), e) och f), som finns i fordonet, vara inlåst i detta.
2. Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt 311 b), c), e) och f), som inte förvaras i fordonet, ska vara inlåst i utrymme, som endast disponeras av dig. Föremål, som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska vara fastlåsta med kätting och lås av lägst klass 3. Lösflak, containrar, tankar och liknande utrustning ska förvaras aktsamt.

Om dessa föreskrifter inte följts gäller följande i stället för vad som sägs i Allmänna bestämmelser:

Vid annan skada än sådan som uppstått vid stöld av eller tillgrepp av hela fordonet sätts ersättningen normalt ned 50 %. I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, till och med så att ersättningen helt faller bort. Detta gäller till exempel när egendomen, trots uppenbar stöldrisk, lämnats utan den tillsyn eller annan åtgärd som är rimlig med hänsyn till omständigheterna. I vissa fall kan nedsättningen bli lägre än 50 %. Vid ringa försummelse blir det normalt ingen nedsättning.

354 När fordonet lämnas ska det vara låst med godkänt stöldskydd. Stöldskydd ska vara rekommenderat av Svenska Stöldskyddsföreningen, SSF. Fordon med elektronisk startspärr (immobilizer) ska ha denna aktiverad.

Nyckel eller nyckelkort till fordon och stöldskydd ska förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Dessa får inte förvaras i fordonet eller i omedelbar anslutning till fordonet och de får inte ha uppgift om namn, adress eller registreringsnummer. Detta gäller även vid lastning och lossning.

Nyckel eller nyckelkort till personbil eller lätt lastbil för uthyrning ska låsas in i nyckelskåp som minst motsvarar säkerhetskåp enligt SSF 3492. Nyckel till nyckelskåpet får inte förvaras i anslutning till detta och ska i övrigt förvaras aktsamt. Lokalen som nyckelskåpet förvaras i ska uppfylla inbrottskydd enligt skyddsklass 2 enligt SSF 200. När nyckel eller nyckelkort återlämnas ska den mottas och kvitteras av dig eller av annan du satt i ditt ställe.

Vid vistelse i länder utanför EES-området, Storbritannien och Schweiz ska fordonet vara utrustat med godkänd spårsändare med aktiverad larmcentralkoppling enligt SSF Stöldskyddsföreningens norm SSF 1073 som var satt i funktion vid skadetillfället.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

355 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

Har fordonet dold spårsändarutrustning, godkänd enligt SSF 1073, i funktion vid skadetillfället tillämpas ingen grundsjälvrisk vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet.

Är fordonet stöldskyddsmärkt enligt norm SSF 1084 ersätts skadan utan självriskavdrag vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet.

36 Maskin- och elektroniskadeförsäkring

361 Giltighet

Försäkringen gäller för personbil och lätt lastbil som är högst tio år gammal räknat från första registreringen och körts högst 150 000 km. Försäkringen upphör så snart någon av gränserna uppnåtts. Om det inte kan visas vilken dag skadan/felet uppstod ska det anses ha hänt den dag anmälan gjordes till oss.

Försäkringen gäller inte för skada eller fel till den del som täcks genom lag, garanti eller annat åtagande.

Försäkringen gäller inte för påbyggnation.

362 Försäkringen gäller för skada eller fel som uppstått plötsligt och oförutsett som påverkar bilens funktion och berör följande komponenter

Komponenter

Gäller för följande komponenter		men inte för dessa
a)	Motor för framdrivning, inklusive styrelektronik	
b)	Turbo, kompressor och laddluftkylare inklusive styrelektronik	
c)	System för avgasrening	Ljuddämpare och avgasrör
d)	Tändsystem inklusive styrelektronik	Tändstift, glödstift
e)	Kyl- och värmeanläggning för kupé inklusive styrelektronik och fabriksmonterad bensin- eller dieselvärmare inklusive styrelektronik	
f)	Värme- och kylsystem för motor och kraftöverföring inklusive styrelektronik	
g)	Startmotor och generator som påverkar bilens elektriska funktioner i dess standardutförande från fabrik	

Gäller för följande komponenter		men inte för dessa
h)	Växellåda- och kraftöverföring inklusive styrelektronik	Slitna lamellbelägg och följdskador därav. Hjullager.
i)	Bromsservo. Styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar, antisladd och antispinn. Elektrisk parkeringsbroms, kontakt och elektrisk funktion i bromsok.	Huvud- och hjulcylindrar. Bromsskivor, -trummor eller -belägg
j)	Fabriksmonterade strålkastare och styrsystem inklusive givare	Glas och lampor, DTRL-/DRL-funktion
k)	Motor till cabriolet, bak- och taklucka inklusive styrelektronik	
l)	Luftfjädring, bälgar och pump till automatisk nivåreglering	
m)	Fabriksmonterat elektroniskt system för kommunikation och information samt kombinationsinstrument	
n)	Centrallåsenhet inklusive styrelektronik, elektroniskt tänd- och rattlås	Dörrlås, nycklar, kort, smartkey och fjärrkontroll, mekaniskt tänd- och rattlås
o)	Fabriksmonterade säkerhets- och förarstödssystem inklusive styrelektronik	
p)	Airbag, inklusive givare, säkerhetsbälten och bältessträckare	
q)	Bränslesystem inklusive pump, spridare, tankarmatur och givare för fordon med bensin-, diesel-, etanol- eller gasdrift	Bränsletank, gastank, ledningar och filter
r)	Servoaggregat för styrinrättning inklusive styrväxel och pump	Styrstag, rattaxel och kulleleder
s)	Vindrutetorkarmotor, regnsensor inklusive reglage och givare	Torkarblad
t)	Batterier för framdrivning av el- och hybridbil inklusive styrelektronik	Startbatteri
u)	Särskild el- och hybridteknik i el- och hybridfordon, till exempel energiåtervinningsystem, kylsystem för högvoltbatteri, spänningsomvandlare med flera.	Startbatteri, laddkabel eller extern laddenhet

Försäkringen betalar också kostnader, överstigande självrisk, för demontering eller annan undersökning som behövs för att fastställa om skadan eller felet täcks av försäkringen. Hopsättning och återmontering efter undersökning och demontering ersätts inte, om vi inte ersätter skadan genom försäkringen.

363 Försäkringen gäller inte för skada eller fel som

- är vagnskada (321), brandskada (331) eller stöldskada (351)
- orsakats av djur
- orsakats av sönderfrysning, rost, väta eller korrosion
- orsakats av användning av komponenter som avviker från bilens seriemässiga utförande, t ex genom trimning med delar som inte är godkända av tillverkare eller generalagent för fordonet
- beror på normal förslitning eller förbrukning
- uppstått på komponenter som avviker från motsvarande del i bil som importerats av svensk generalagent
- uppstått om du inte på ett tillfredsställande sätt kan styrka att bilens ålder och totalt antal körda km faller inom gränserna enligt 361.
- orsakats eller utgörs av fabrikations-, material- eller konstruktionsfel eller definierade eller fastställda seriefel
- endast består av hög oljeförbrukning, eller minskad kapacitet eller degradering i fordonets batterier

364 Säkerhetsföreskrifter

Fordonet ska ha genomgått service enligt tillverkarens anvisningar.

Fordonet får inte köras så att motor och kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning.

Fordonet ska ha fått det fackmässiga underhåll och reparationsåtgärder som normalt krävs för fordon av samma sort.

Tillverkarens anvisningar avseende driv- och smörjmedel samt skötsel ska följas. Här ingår bland annat att tankning eller laddning och mjukvaruuppdateringar sker i enlighet med tillverkarens anvisningar, att laddstationen är fackmässigt monterad, att kontroll av motorns oljenivå och kylvätskenivå utförs samt att kylsystemet innehåller rätt mängd frostskyddsmedel.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser. I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, till och med så att ersättningen helt faller bort. Detta gäller till exempel när fordonet, vid upprepade tillfällen, inte genomgått service enligt tillverkarens anvisningar.

365 Garanti

Om en skada regleras genom att begagnad del monteras lämnar vi garanti som motsvarar sedvanlig branschverkstadsgaranti. Garantin gäller under sex månader men begränsas till 10 000 körda km. Garantifall måste omgående anmälas till oss. Vi har rätt att besiktiga bilen innan reparation påbörjas.

366 Vid varje skadetillfälle tillämpas självrisk beroende av bilens vägmätarställning enligt följande:

0 - 29.999 km	5% av basbeloppet
30.000 - 59.999 km	10% av basbeloppet
60.000 - 119.999 km	15% av basbeloppet
120.000 - 150.000 km	20% av basbeloppet

37 Utökat skydd

371 Försäkringen gäller för personbil och lätt lastbil som är högst tio år gammal räknat från första registreringen och körts högst 150 000 km. Du ska styrka fordonets ålder. Försäkringen upphör så snart någon av gränserna uppnåtts. Om det inte kan visas vilken dag skadan uppstod ska det anses ha hänt den dag anmälan gjordes till oss.

372 Försäkringen gäller för skada som uppstått plötsligt och oförutsett som orsakats av dig, förare eller passagerare och berör något av följande:

- Kupéskada – skada på inredning och innertak i kupé.
- Nyckelförlust eller skada på nycklar samt eventuell omkodning och/eller låsbyte. Högsta ersättning är 10 000 kr och ersättning lämnas högst 1 gång per försäkringsår. Förlust av nyckel ska polisanmälas.
- Sanering av bränsletank – Vid feltankning ersätter vi kostnader för rengöring av bränsletank, ledningar och bränslefilter. Högsta ersättning är 10 000 kr. Vi ersätter även bärgning till närmaste verkstad. Ersättning lämnas högst 1 gång per försäkringsår.

373 Kostnad för drivmedel eller el ersätts inte.

374 Gäller inte för skada som:

är vagnskada (321), brandskada (331), stöldskada (351), glasskada (341), maskinskada (361), räddning (411) eller skada som ersätts från fordonets vagnskadegaranti

- orsakats av djur
- orsakats av sönderfrysning, rost, väta eller korrosion
- orsakats av användning av komponenter som avviker från bilens seriemässiga utförande
- beror på normal förslitning eller förbrukning
- Som kan ersättas av annan eller genom annan försäkring
- uppstått om inte ägaren på ett tillfredsställande sätt kan styrka att bilens ålder och totalt antal körda km faller inom gränserna enligt 371.

375 Säkerhetsföreskrifter

För att få full ersättning ska du sköta fordonet och eventuell utrustning omsorgsfullt för att förhindra att skada uppkommer.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

376 Självrisk

Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk.

38 Självriskhjälp vagnskadegaranti

Försäkringen gäller för företagsägd personbil men ej för hyrbil fordonsklass 17, med vagnskadegaranti om det framgår av försäkringsbrevet.

Försäkringen lämnar ersättning för del av självrisk som betalats vid skada som ersätts av vagnskadegaranti. Skadan som ersätts ska ha inträffat under försäkringsperioden. Ersättningens storlek framgår av ditt försäkringsbrev. Försäkringen gäller utan självrisk. Ersättning lämnas högst en gång per försäkringsår.

39 Krisförsäkring

391 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig och dina anställda (de försäkrade) i tjänsten.

392 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada i samband med rån, överfall, trafikolycka eller arbetsolycka som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

393 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

394 Vad försäkringen gäller för

3941 Försäkringen gäller för kostnader för behandling hos psykolog, eller annan utbildad person för stödsamtal och krisbearbetning. Försäkringen gäller också för resekostnader i samband med sådan behandling. Resekostnaderna beräknas enligt bestämmelserna i Lagen om allmän försäkring. Behandlingen ska anvisas och godkännas av oss.

3942 Försäkringen gäller för juridisk rådgivning till dig som utsatts för rån eller överfall som är straffbart enligt brottsbalken. Kostnaden ska godkännas av oss.

395 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för:

- Skada som inte har samband med den försäkrade verksamheten.
- Skada som de försäkrade tillfogar varandra.
- Skada som du tillfogats när du varit påverkad av narkotika, berusnings- eller sömnmedel såvida du inte kan visa att samband saknas mellan denna påverkan och skadan.
- Skada som uppstått när du utan skälig anledning utsatt dig för risken att skadas.
- Skada som uppstått i samband med att du utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

396 Högsta ersättning

Högsta ersättning är för varje försäkrad person begränsad till kostnaderna för tio behandlingar. Högsta ersättning för juridisk rådgivning är 10 % av basbeloppet.

397 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

4 RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING - FORDON

41 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

42 Vilka tvister försäkringen gäller för

421 Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål av tingsrätt och som efter sådan prövning kan prövas av hovrätt och Högsta domstolen. Försäkringen gäller också i resningsmål, dock endast om resning beviljas. Med tvist förstås att ett framställt krav helt eller delvis avvisats.

422 Försäkringen gäller inte

- småmål enligt 1 kap 3d § rättegångsbalken. Tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet
- för uthyrare i tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet
- för tvist som gäller skadestånd eller annat anspråk på grund av gärning, där kostnaderna för brottmål inte kan ersättas enligt 43
- för tvist som avser personskadereglering vid försäkringsbolag om skadelidande inte väckt talan vid domstol mot försäkringsgivaren
- för tvist där du inte har befogat intresse av att få saken prövad.

43 Vilka brottmål försäkringen gäller för

431 Försäkringen gäller för brottmål om du misstänks eller åtalas för

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död samt
- vållande till kroppsskada eller sjukdom.

432 Kan den, som åtalats för grov vårdslöshet i trafik eller grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftäggande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

433 Försäkringen gäller inte för brottmål då misstanke om brott eller åtal till någon del avser:

- rattfylleri
- påverkan av annat berusningsmedel än alkohol
- olovlig körning
- hastighetsöverträdelse enligt trafikförordningen
- körning mot rött ljus enligt trafikförordningen.

44 Val av ombud eller försvarare

441 För att försäkringen ska gälla krävs att du, genom utställande av rättegångsfullmakt, anlitar ombud eller försvarare, som är lämplig med hänsyn till de krav som ställs på ett ombud enligt det lands lag där processen drivs och antingen vara

- advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå eller
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

442 Vi har vid vår bedömning av ombuds lämplighet enligt sista punkten möjlighet inhämta ett rådgivande yttrande från Svensk Försäkring. Ansökan om rådgivande yttrande om ombuds lämplighet kan även göras av ombudet eller dig. Om vi inte anser ett ombud lämpligt kan ombudet eller du begära överprövning av beslutet hos Svensk Försäkrings nämnd för Rättsskyddsfrågor.

443 Vid tvist om skäligheten av arvode och övriga kostnader mellan ledamot av Sveriges Advokatsamfund, eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot, och oss ska prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och vi förbinder oss att godta utfallet av sådan prövning. Övriga ombud och du har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Svensk Försäkrings nämnd för Rättsskyddsfrågor. Ombudet och du förbinder er att godta utfallet av sådan prövning.

444 I tvist eller mål som handläggs utomlands måste du anlita ombud eller försvarare som vi bestämmer.

45 Försäkringen ersätter

451 Försäkringen gäller inte i den mån ersättning har lämnats eller skulle kunna ha lämnats genom annan försäkring eller på annat sätt. Om skadestånd till dig även kan antas omfatta kompensation för ombudskostnader lämnas ingen ersättning för dessa.

452 Du kan få ersättning för kostnader enligt 452 a) - f) om de är nödvändiga och skäligen och om de inte kan betalas av motpart eller staten. Det innebär bland annat att vi inte betalar om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten eller annan.

- a) Ombuds och försvarares arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.
- b) Kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud eller att Allmänna Reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning.
- c) Kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande.
- d) Expeditionskostnader i domstol.
- e) Rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten eller målet.
- f) Rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

453 Försäkringen ersätter inte

- a) eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för någon av de försäkrade
- b) verkställighet av dom, beslut eller avtal
- c) merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud/försvarare eller byter ombud/försvarare
- d) ersättning till skiljemän.

46 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

47 Högsta ersättning

Vi betalar vid varje tvist eller brottmål högst fem basbelopp.

En tvist anses föreligga om två eller flera av de försäkrade står på samma sida. Även om du har flera tvister ska de räknas som en tvist om yrkandena stöder sig på väsentligen samma grund.

48 När försäkringen gäller

Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år. Anmälan ska ske senast inom tre år från tvistens uppkomst eller från det misstanke om brott delgivits dig.

Om du som förare drabbas av personskada oavsett när denna inträffat kan du få rättsskydd i tvist med oss angående din personskada även om mer än tio år förflutit sedan trafikolyckan inträffade under förutsättning att vi inte tidigare lämnat något slutligt beslut angående ersättning för personskadan.

Om rättsskydd beviljas enligt ovanstående tillämpas istället den självrisk och den högsta försäkringsersättning som gäller för motsvarande motorförsäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst. Du måste dock för att få rättsskydd i tvist angående personskada, enligt föregående stycke, väcka talan mot oss inom sex månader från dagen för det slutliga beslutet.

5 RÄDDNINGSG- OCH BÄRGNINGSFÖRSÄKRING

51 Omfattning

511 Försäkringen gäller för sådan transport av förare, passagerare och försäkrat fordon, som har blivit nödvändig på grund av händelse enligt 512-514. Händelsen ska ha skett i samband med resa med det försäkrade fordonet.

512 Transport av förare, passagerare och privat bagage när fordonet skadats eller stulits

- till hemort inom Norden om fordonet skadats så svårt att det inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan. Utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar.
- till hemort inom Norden om fordonet stulits och inte kommit tillrätta innan resan fortsatt på annat sätt.
- transportkostnaden för passagerare och privat bagage betalas också om den avbrutna resan beror på att föraren drabbats av olycksfall, plötslig sjukdom eller avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem fordonet.

513 Transport av fordon när föraren eller nära anhöriga passagerare till denne drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit, till fordonets hemort inom Sverige om resan måste avbrytas och fordonet måste lämnas kvar på grund av att ingen annan som deltar i resan kan köra hem det.

514 Transport av fordon som skadats eller råkat ut för annat driftstopp eller stulits

- till närmaste verkstad. Detta gäller också vid driftstopp som beror på att nyckeln till fordonet förlorats, skadats eller blivit inlåst i fordonet
- till fordonets hemort inom Sverige om skadan är så allvarlig att den inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan. Utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar. Transport av reparerat fordon ersätts endast om skadan skett utomlands. Se även 522
- till fordonets hemort inom Sverige om fordonet stulits och kommit tillrätta sedan resan fortsatt på annat sätt.

Transport av fordon enligt 514 a) och b) ersätts inte om skada på fordonet ersätts genom kaskoförsäkring eller vagnskadegaranti. Dock ersätts hämtning av reparerat fordon enligt 522 d).

VID SKADA

Anmäl i första hand din skada via dina.se/anmal-skada.

Dina Försäkringars skadejour har öppet alla dagar dygnet runt. Behöver du hjälp, ring

0770-160 222 (vardagar kl. 8-17)

0771-771 000 (bärgning eller akuta skador övriga tider).

Vid behov av hjälp utomlands, ring +46 771 771 000.

515 Försäkringen gäller inte

- a) som skett under tävling med fordonet eller träning för tävling eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former på allmän eller enskild väg. Försäkringen gäller inte heller vid körning på tävlingsbana. Kan du visa att skadan uppkommit under trafiksäkerhetsfrämjande former kan försäkringen gälla
- b) som skett under körning på Nürburgring
- c) vid driftstopp på grund av brist på drivmedel eller på grund av uppenbar försummelse ifråga om fordonets skötsel och underhåll
- d) för passagerare i taxi
- e) för merkostnad föranledd av gods som transporterats med annat fordon och släpvagn än försäkrat fordon och till denna kopplad släpvagn
- f) om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål
- g) om fordonet i en sammanhängande period varit utanför Sverige i mer än 185 dagar de senaste 12 månaderna när skadan inträffar.

516 Säkerhetsföreskrifter

- a) Förare ska vid färd ha det körkort eller förarbevis som krävs
- b) förare och eller passagerare får inte genom påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel ha bidragit till skadehändelsen
- c) fordon med meddelat eller inträtt körförbud får inte brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter
- d) fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet
- e) innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärlighet.
- f) Du ska följa fabrikantens anvisningar vad gäller fordonets brukande, underhåll och reparation

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

52 Ersättningsregler

521 Persontransporter

Hemresa till hemort inom Norden ersätts med kostnaden för resa med billigaste transportmedel. Resa till bestämmelseorten kan betalas i stället för hemresa om detta blir billigare. Resekostnaden för passagerare betalas längst till den ort där passageraren påbörjade färden eller till fordonets hemort om passageraren skulle ha avslutat färden där.

522 Fordonstransporter

- a) Bärgning eller transport av fordon ska i förväg godkännas av oss. I annat fall är vår ersättningskyldighet begränsad till vad det hade kostat om vi kontaktats innan bärgning eller transport.
- b) I stället för transport till närmaste verkstad enligt 514 a) kan reparation på platsen betalas om detta inte blir dyrare
- c) Kostnaden för hämtning eller hemtransport av fordon ersätts högst med ett belopp som svarar mot fordonets värde. I fråga om oreparerade fordon avses värdet efter skadan
- d) Hämtning av oskadat eller reparerat fordon ska ombesörjas av dig. Vi betalar skäliga resekostnader för föraren från hemorten till den plats där fordonet lämnats eller där det återfunnits efter stöld. Dessutom betalas dagtraktamente med 220 kr per dag och skäliga hotellkostnader under den tid det tar att hämta hem fordonet. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtningen av fordonet
- e) Driftkostnaden för fordon som hämtas av dig ersätts inte. Om vi ombesörjer hämtning eller hemtransport ska du betala bränsle- och färjekostnader, som du inbesparat därigenom.

523 Ersättning betalas i den mån rätt till ersättning inte föreligger enligt lag eller särskild författning, annan försäkring, garanti, räddningsabonnemang eller annat avtal.

524 Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk.

6 FÖRSÄKRING FÖR AVSTÄLLT FORDON

Försäkringen gäller endast i Sverige och då fordonet är avställt och inte brukas.

Avställningsförsäkring kan innehålla brand-, stöld-, glas-, rättsskydds- och vagnskadeförsäkring. Skada till följd av trafikolycka omfattas inte.

Maskinskade-, räddnings- och djurkollisionsförsäkring ingår inte i försäkringen för avställt fordon.

För avställda fordon gäller samma säkerhetsföreskrifter och självrisker som för påställda fordon.

7 AVBROTTSFÖRSÄKRING

Av försäkringsbrevet framgår om avbrott ingår, utökats eller valts bort.

71 Ersättning lämnas

- om fordonet inte kunnat användas på grund av ersättningsbar skada på fordonet eller annat driftstopp. Ersättning med anledning av vagnskada lämnas även om bilen inte är vagnskadeförsäkrad eller om vagnskadegaranti saknas.

Ersättning lämnas under förutsättning att kostnaden för skadan, exklusive avbrottskostnaden, överstiger gällande självrisk.

Har hyrbil erhållits genom försäkringen vid skada utomlands har svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige samma personskadeskydd i hyrbilen under hyrestiden som vid färd med den svenskregistrerade bilen.

Vid kaskoskada på hyrbilen betalar vi den del av hyrbilens självrisk eller garantisjälvrisk som överstiger självrisken eller garantisjälvrisken på den egna bilen. För att få denna självriskreducering måste du anlita den uthyrare som vi anvisar. Högsta ersättning är 10 000 kronor.

Om föreskrifterna för brand-, stöld- eller vagnskadeförsäkringen inte följts, jämkas avbrottsersättningen i motsvarande grad enligt Allmänna bestämmelser.

72 Leverantörsavbrott

För yrkesmässig bil med tilläggförsäkringen Åkeriförsäkring gäller försäkringen även för avbrottskada som är en följd av att avtalad leverans inte kan fullföljas på grund av att en ersättningsbar brand-, vatten- eller inbrottskada inträffat hos leverantör eller kund med vilken du har gällande kontrakt. Försäkringen gäller inte för längre tid än den för leveranskontraktet återstående avtalstiden.

73 Ersättning lämnas inte

- vid driftstopp på grund av brist på drivmedel eller på grund av uppenbar försummelse ifråga om fordonets skötsel och underhåll
- för tid när den försäkrade bilen är inlämnad för service eller underhållsarbete
- för längre tid än skälig reparationstid. Om bilen inte repareras lämnas ersättning för den tid som är rimlig för att skaffa annan likvärdig bil
- om bilen vid skadetillfället var avställd eller belagd med körförbud
- om du erhåller ersättning från annat håll genom till exempel skadestånd eller trafikskadeersättning
- om skäl till nedsättning av ersättning vid kaskoskada finns enligt punkt 314 "Säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring"
- när fordonet i en sammanhängande period varit utanför Sverige i mer än 185 dagar de senaste 12 månaderna när skadan inträffade.

74 Ersättningens storlek

Avbrottsersättning uttryckt i procent av basbeloppet per dag då fordonet inte kunnat användas. Körsträckan avser den i försäkringsbrevet angivna körsträckan.

Yrkesmässig personbil eller lätt lastbil (budbil)

Dag	Körsträcka km/år	Upp till 40000		40001-80000		80001-120000		Över 120000	
		Personbil	Lätt lb	Personbil	Lätt lb	Personbil	Lätt lb	Personbil	Lätt lb
1-10		0,7	0,8	0,9	1,1	1,2	1,5	1,5	2,5
11-		0,5	0,6	0,7	0,9	0,9	1,2	1,2	2,2

Icke yrkesmässig personbil eller lätt lastbil

Dag	Körsträcka km/år	Upp till 40000		40001-80000		80001-120000		Över 120000	
		Personbil	Lätt lb	Personbil	Lätt lb	Personbil	Lätt lb	Personbil	Lätt lb
1-10		0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,2	1,2	1,6
11-		0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,9	0,9	1,3

Alternativt betalas $\frac{3}{4}$ av dygns- och kilometerkostnaden för likvärdig hyrbil. Vi har rätt att anvisa biluthyrningsföretag.

76 Högsta ersättning

Ersättning lämnas under högst 45 dagar.

77 Utökad avbrottsförsäkring

Om utökat avbrott tecknats ökas ersättningen enligt tabellen med 50 %, alternativt betalas $\frac{3}{4}$ av kostnaden för hyrbil. Ersättning lämnas för högst 65 dagar.

SÄRSKILDA VILLKOR OCH TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

A1 Djurkollisionsförsäkring

Djurkollisionsförsäkring enligt detta villkor gäller endast i kombination med minst halvförsäkring (trafik + delkasko). Om delkaskoförsäkringen upphör eller fordonet ställs av så upphör även djurkollisionsförsäkringen från samma tidpunkt.

För Djurkollisionsförsäkringen gäller de i punkt 314 "Säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring" angivna reglerna om nedsättning av ersättning vid skada.

A11 Ersättning lämnas för skada uppkommen vid kollision med djur, som skett plötsligt och oförutsett.

A12 Ersättning betalas för reparations- eller självriskkostnad. Försäkringen ersätter glas-, vagnskade- eller vagnskadegarantisjälvrisk eller högst 6 000 kronor om sådan saknas. Försäkringen gäller utan självrisk.

Vid skada på ren, boskap eller hund ska anmälan ske till ägaren eller om denne inte kan anträffas, till polisen.

Vid kollision med älg, rådjur, hjort, vildsvin, björn, varg, järv, lo, utter, örn och mufflonfår, ska anmälan göras till polisen. Intyg från djurägaren eller polisen ska insändas tillsammans med skadeanmälan till oss.

A13 Är fordonet belagt med körförbud gäller inte försäkringen för skada som inträffar när fordonet brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter.

A3 Assistansförsäkring

Assistansförsäkring enligt detta villkor gäller endast i kombination med minst halvförsäkring (trafik + delkasko).

A31 Ersättning lämnas för självriskkostnad vid utnyttjande av räddningsförsäkring, högst två gånger per försäkringsår. Försäkringen gäller utan självrisk.

A32 Försäkringen gäller om den försäkrade bilen inte kunnat användas på grund av skada, ersättningsbar stöld eller annat driftstopp. Den gäller även vid brist på drivmedel eller om elbil laddats ur under färd.

A33 Försäkringen ger rätt till $\frac{3}{4}$ av kostnaden för hyrbil i högst tre dagar i direkt anslutning till skadehändelsen om inte skadan kan åtgärdas på plats inom rimlig tid. Bil ska hyras hos biluthyrningsföretag. Vi har rätt att anvisa uthyrare.

A34 Du betalar

- $\frac{1}{4}$ av kostnaden för hyrbilen
- drivmedel för hyrbilen
- eventuell försäkringspremie avseende hyrbilen.

A35 Ersättning lämnas inte

- a) för tid när det försäkrade fordonet är inlämnad för service eller underhållsarbete
- b) vid maskinhaveri eller annat tekniskt fel som beror på bristande underhåll
- c) som skett under tävling med fordonet eller träning för tävling eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former på allmän eller enskild väg. Försäkringen gäller inte heller vid körning på tävlingsbana. Kan du visa att skadan uppkommit under trafiksäkerhetsfrämjande former kan försäkringen gälla
- d) som skett under körning på Nürburgring
- e) om fordonet vid skadetillfället var avställd eller belagt med körförbud
- f) om du erhåller ersättning från annat håll genom till exempel skadestånd eller trafikskadeersättning
- g) om skäl till nedsättning av ersättning vid kaskoskada finns enligt punkt 314 "säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring"
- h) om fordonet i en sammanhängande period varit utanför Sverige i mer än 185 dagar de senaste 12 månaderna när skadan inträffar.

A4 Verktyg och varor i bil

A411 Försäkrad egendom

Försäkringen omfattar verktyg, arbetsredskap, material, varor, reservdelar och förbrukningsartiklar som du använder vid utförande av reparation, installation, montage eller andra arbeten och som du äger eller disponerar enligt leasingkontrakt, hyr eller lånar. Leasad, hyrd eller lånad egendom omfattas bara av försäkringen om du är ersättningskyldig för den och om du i skriftligt avtal åtagit dig att försäkra den.

A412 Försäkringen omfattar inte

- motordrivna fordon som ej är avsett att föras av gående
- släpfordon, luftfarkost, svävare, drönare, hydrokopter, skepp, båt, kassun, ponton eller delar till sådan.
- kontanter, värdepapper och andra värdehandlingar, bearbetade och obearbetade ädla metaller, ädelstenar, pärlor, juveler samt föremål med högt konstnärligt värde eller samlarvärde.
- personligt lösöre såsom mobiltelefon, klocka, glasögon och kläder.

A413 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i försäkrat fordon och tillkopplat släp och på tillfällig arbetsplats inom Norden.

A414 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada på eller förlust av försäkrad egendom.

A415 Försäkringen gäller inte för skada

- a) genom förlust av egendom som glömts, förlagts eller tappats bort.
- b) genom stöld av drivmedel.
- c) som består i olovligt brukande, förskingring, olovligt förfogande eller bedrägeri.
- d) som består i förslitning, utmattnings, förbrukning, svinn, diffusion eller fortgående sprickbildning.
- e) orsakats av skadedjur, insekter, bakterier, virus eller smittoämnen,
- f) som består i erosion, kavitation, korrosion.
- g) som består i att information på datamedia blir obrukbar eller förloras till följd av
  - tillverkningsfel eller brist hos datamedia,
  - felhantering, felprogrammering eller liknande,
  - orsakats av datavirus, intrång av obehörig eller liknande,
- h) av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering.

A416 Säkerhetsföreskrifter

1. Egendomen ska tas om hand på ett efter omständigheterna tillfredställande sätt så att den inte går förlorad eller skadas.
2. Bestämmelser i lag, annan författning eller föreskrift meddelad av myndighet som är till för att förhindra eller begränsa skada ska följas.
3. Lämnade anvisningar från tillverkare, leverantör eller installatör ska följas.

A4161 Säkerhetsföreskrifter för stöld

Förarhytt och andra utrymmen i fordon ska vara låsta. Fordon som är olåst i samband med lastning eller lossning ska hållas under uppsikt. När fordonet lämnas får nyckel inte lämnas kvar i låset. Nyckel får inte förvaras i anslutning till fordonet. Egendom ska vid transport vara ändamålsenligt emballerad, paketerad, förankrad, inoljad eller på annat sätt skyddad.

Fordon ska vara lämpligt med hänsyn till förvaring eller transport av egendom och ska inte heller vara bristfälligt eller överbelastat. Lastutrymme ska vara täckt av plåt, armerad plast eller annat motståndskraftigt material och vara försett med låsbara dörrar.

På tillfällig arbetsplats ska egendomen förvaras i låst utrymme, exempelvis byggnad, container, arbetsbod eller i fordon, när den inte hålls under uppsikt.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

A117 Högsta ersättning

Högsta ersättning framgår av försäkringsbrevet (1/2/3 basbelopp per skada).

A118 Självrisk

Självriskerna framgår av försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller med en extra självrisk på 20 % av basbeloppet vid stöld ur utrymme i fordon som inte är utrustat med godkänt inbrottslarm eller där larmet inte var i funktion vid skadetillfället.

B TRANSPORTANSVARSFÖRSÄKRING

Det framgår av försäkringsbrevet om transportansvarsförsäkring ingår och vilken typ av gods som omfattas och vilken ansvarsbestämmelse enligt punkt B41 som omfattas.

B1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig och dina arbetstagare (de försäkrade) för skada orsakad i tjänsten.

B2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffat i samband med transport av gods med försäkrat fordon och tillkopplat släp och som har påbörjats under försäkringstiden.

B3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

B4 Vad försäkringen gäller för

B41 Omfattning

Försäkringen omfattar ditt ansvar enligt:

- Lagen om inrikes vägtransport (VTL).
- Sveriges Åkeriföretags gällande ansvarsbestämmelser till den del de avser svensk inrikes och internationell godstransport med fordon på väg.
- konventionen om fraktavtalet vid internationell godsbefordran på väg (CMR), samt
- Sveriges Åkeriföretags gällande ansvarsbestämmelser för budbilstransport.

Endast om det framgår av försäkringsbrevet, omfattar försäkringen även ditt ansvar enligt:

- KONTOR 2003 - Allmänna bestämmelser för flyttning av kontorsinventarier
- BOHAG 2000 - Allmänna bestämmelser för bohagsflyttning för konsument.

Efterfordon enligt Lagen om vägtrafikdefinitioner § 2 betraktas enligt denna försäkring som gods.

B42 Utvidgat ansvar vid inrikes vägtransport i Sverige (inte internationell transport)

Om godset inte är särskilt varuförsäkrat omfattar försäkringen vid inrikes transport även ersättningsskyldighet oavsett vållande till följd av:

- Skada på det transporterade godset som har uppkommit såsom påvisbar direkt följd av en trafikolycka.
- Skada som under fordonets framförande enbart har drabbat lasten såsom en följd av lastens kollision med föremål utanför fordonet.
- Förlust till följd av stöld.
- Annan skada på grund av bilbrand eller blixtnedslag.

B43 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger avtalad självrisk, åtar vi oss gentemot dig att:

- Betala frakt, tull och andra kostnader som du kan åläggas återbetala med stöd av art 23:4 i CMR eller i § 32 i lag om inrikes vägtransport.
- Utredda om skadeståndsskyldighet föreligger.
- Förhandla med den som kräver skadestånd.
- Föra din talan vid rättegång eller skiljeförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljekostnader som du åsamkas eller åläggs att betala och du inte kan få av motpart eller annan.
- Betala det skadestånd som du är skyldig att betala.
- Ersätta dig för skäliga merkostnader upp till högst ett basbelopp som kan uppkomma vid vidaretransport av gods till mottagaren när transporten har avbrutits genom trafikolycka, maskinhaveri eller tekniskt fel på fordonstillbehör.
- Ersätta skäliga bärgnings-, rengörings- och städkostnader på olycksplatsen samt på fordonet och eventuell destruktionskostnad i samband med godsskada upp till högst ett basbelopp vid varje skada. Detta gäller endast då ersättning inte kan betalas av annan eller ur annan försäkring.

B5 Vad försäkringen inte gäller för

B51 Försäkringen gäller inte för förlust eller skada:

- a) Som du har vållat genom uppsåt eller grov vårdslöshet eller kunnat förutse.
- b) Som har uppkommit under lagring och magasinering. Undantaget tillämpas inte vid mellanlagring, nödvändig för transportupdragets slutförande, i högst sju dagar.
- c) Som beror på slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll av fordonet.
- d) Som har förorsakats av att fordonets eller lastens högsta tillåtna dimensioner har överskridits.
- e) Som har förorsakats av att fordonets lastförmåga har överskridits.
- f) På temperaturkänsligt gods om skadan är en följd av att transporten skett med transportmedel eller lastbärare som inte särskilt konstruerats och utrustats för transport av sådant gods. I den mån godset under transporten omlastas eller i övrigt blir föremål för mellanlagring gäller detsamma för lagringsutrymme.
- g) Som beror på att fordon eller lastbärare, som inte är konstruerad för eller inte är lämpligt för transporten, har använts.
- h) Om du har kört fordonet utan att ha giltigt körkort.
- i) Om du har gjort dig skyldig till rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol. Försäkringen gäller dock om du kan göra sannolikt att skadan har uppkommit oberoende av detta.
- j) Vid transporter där varken lastning eller lossning har skett i Sverige med mindre att försäkringsgivaren har givit sitt uttryckliga tillstånd till transporten i fråga.
- k) Som du är skyldig att ersätta enligt 33 § respektive 36 § VTL.
- l) Vid transport av tobaksvaror, vin, sprit, stöldbegärlig medicin eller elektronisk utrustning i fordon vars lastutrymme inte utgörs av låst skåp.
- m) Om du transporterar gods i strid mot lagar och förordningar och andra föreskrifter som gäller för transport av gods på den plats eller mellan de platser där transporten genomförs, betalas ingen ersättning.

B52 Vid CMR-transporter omfattar försäkringen inte:

- Ersättningsskyldighet enligt bestämmelserna i CMR artikel 11 p 3.
- Ersättningsskyldighet som har förorsakats av att föreskrifterna i CMR artikel 7 p 3, om vissa uppgifter i fraktsedel, inte har följts.
- Ersättningsskyldighet till följd av utökat åtagande enligt CMR artikel 24 eller 26.

B53 Undantagen egendom

Försäkringen gäller inte, om inte annat har avtalats, ersättningsskyldighet avseende:

- Kontanter, värdepapper och dyrbarheter såsom obligationer, reverser och andra värdehandlingar, bearbetade och obearbetade ädla metaller, ädelstenar, pärlor, juveler samt föremål med högt konstnärligt värde eller samlarvärde.
- Växter och levande fisk.
- Personligt lösöre.
- Postförsändelser.

B6 Självrisk

Självriskens framgång av försäkringsbrevet.

B61 I följande fall tillkommer en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på 50 % av basbeloppet

- Vid nederbördsskador när godset inte har varit tillfredsställande täckt.
- Vid skada som har orsakats av bristfällig rengöring av lastutrymme.
- Vid godsets kollision i höjddled.
- Vid temperaturrelaterad skada då kyl-/värmeaggregatet eller temperaturskrivare inte har använts eller inte har fungerat.
- Om annan typ av gods, än det som angivits i försäkringsbrevet, skadats eller gått förlorat.
- Vid stöld. Kan du visa att något av följande krav är uppfyllda ska istället självrisken enligt försäkringsbrevet tillämpas:
  - att fordon vid annat uppehåll än då lastning och lossning pågår, parkerats på plats med särskild bevakning,
  - hållits låst och under ständig uppsikt av fordonets förare eller den han satt i sitt ställe, eller
  - att fordonets lastutrymme utgörs av låst skåp samt att i övrigt med hänsyn till omständigheterna tillbörlig aktsamhet iakttagits och skäliga åtgärder för att förebygga stöld eller tillgrepp av fordon och/eller gods vidtagits.

B62 I följande fall tillkommer en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på ett basbelopp

- Vid förlust eller stöld av gods som av fraktföraren levererats utan kvittens.
- Vid förlust eller stöld efter utlämnande av gods till fel mottagare.

B63 I följande fall tillkommer en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på tre basbelopp

Vid stöld av tobaksvaror, vin, sprit, stölbegärlig medicin eller elektronisk utrustning. Kan du visa att något av följande krav är uppfyllda ska istället självrisken enligt försäkringsbrevet tillämpas:

Att fordon vid annat uppehåll än då lastning och lossning pågår,

- hållits låst och under ständig uppsikt av fordonets förare eller den han satt i sitt ställe, eller
- hållits låst och med aktiverat larm och zonlarm via spårsändare. Det åligger dig att visa att zonlarmet aktiverats och att spårsändaren fungerat så att larm har tagits emot och att spårning är möjlig. Om du inte själv kan ta emot larmet ska du ombesörja vidarekoppling till den du satt i ditt ställe.

B7 Skadeersättningsregler

B71 Högsta ersättning

Högsta ersättning per skadetillfälle är 10 Mkr.

Högsta ersättning per skadetillfälle är två Mkr vid stöld av tobaksvaror, vin, sprit, stölbegärlig medicin eller elektronisk utrustning.

Vid underlåtenhet att inkassera efterkrav är ersättningen begränsad till ett basbelopp.

B72 Inrikes vägtransport i Sverige (inte internationell transport)

Högsta ersättning är 150 kronor per kilo av det förlorade eller skadade godsets bruttovikt. Dessutom ersätts frakt och andra utlägg i samband med transporten till den del som avser det förlorade eller skadade godset.

Vid transport av alkohol och tobak är den maximala ersättningen 150 kronor per kilo inklusive skatter och avgifter.

B73 CMR – Internationell vägtransport

Högsta ersättning är 8,33 SDR per kilo av det förlorade eller skadade godsets bruttovikt. Vid transport av alkohol och tobak är den maximala ersättningen 8,33 SDR per kilo inklusive skatter och avgifter.

B74 Budbilstransport

Vid budbilstransport lämnas ersättning enligt Sveriges Åkeriföretags gällande ansvarsbestämmelser för budbilstransport.

B8 Särskilda föreskrifter

Vi kan i försäkringsbrevet eller vid annat tillfälle lämna särskilda skriftliga föreskrifter för förebyggande av skador. Till sådana tilläggsföreskrifter kan vi också koppla sanktioner i form av ökad självrisk.

Om du inte accepterar en tilläggsföreskrift ska du omedelbart underrätta oss om detta. Både du och vi har i ett sådant läge rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter uppsägning.

B9 Vid skada

Då skada befaras ha eller har inträffat ska du omgående underrätta oss och själv vidta de åtgärder som är nödvändiga för att avvärja eller minska skadan. Föreskrifter som vi lämnar med anledning av skadan ska följas och du måste medverka vid skadeutredningen.

Stöldskada ska alltid polisanmälas omedelbart. Kopia av polisanmälan ska bifogas skadeanmälan.

Vid skada förorsakad av någon du har anlitat ska skadan omedelbart även anmälas till denne. Du har även i övrigt en skyldighet att se till att vår möjlighet att få ersättning från tredje man för våra utlägg bevaras.

Du får inte utan vår tillåtelse medge ersättningsskyldighet. Du får inte heller godkänna begärd ersättning. Om du ändå lämnar sådant medgivande eller godkännande är detta bara bindande för oss om ersättning ska betalas enligt dessa villkor.

Skadeanmälan måste skickas till oss inom sex månader från det att du fick kännedom om skadan. Underlåtenhet att anmäla skadan inom sex månader leder till att rätten till försäkringsersättning faller bort.

C ÅKERIFÖRSÄKRING

För att full försäkring ska föreligga måste samtliga dina motordrivna fordon som används i verksamheten ha tillvalet Åkeriförsäkring hos oss. I annat fall är vår ansvarighet begränsad till vad som svarar mot förhållandet mellan antalet försäkrade fordon och det totala antalet fordon.

Tillägget Åkeriförsäkring består av

C1 Egendomsförsäkring inklusive

- förarens egendom
- oljeskada på egen egendom

C2 Ansvarsförsäkring inklusive

- oljeskada på annans egendom
- bulkansvarsförsäkring

C3 Lyftansvarsförsäkring

C4 Rättsskyddsförsäkring

C1 Egendomsförsäkring

C11 Försäkrad egendom

Försäkringen gäller för egendom som du äger eller disponerar enligt leasingkontrakt, hyr eller lånar.

C111 Försäkringen omfattar

- lös egendom som du använder i verksamheten
- lös egendom som ägs av annan, om du är ersättningsskyldig för den och om du i skriftligt avtal åtagit dig att försäkra den
- av dig bekostad fast inredning i lokal
- hyrd byggnad eller hyrd lokal om du enligt hyreskontrakt är skyldig att svara för skada.

C112 Försäkringen omfattar inte

- fast egendom utöver vad som anges i C111
- motordrivna fordon som ej är avsett att föras av gående
- släpfordon
- luftfartyg, svävare, drönare, hydrokopter, segel eller maskindrivna skepp och båtar, timmersläp,
- kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk samt byggnadsverk under bogsering till sjöss.

När det gäller leasad, hyrd eller lånad egendom omfattas den bara av försäkringen om du är ersättningsskyldig för den eller om du i skriftligt avtal åtagit dig att försäkra den.

C113 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada inträffad på verksamhetsställe inom EES-området, Schweiz och Storbritannien. Med verksamhetsställe avses den fastighet där kontor eller depå för försäkrat fordon är belägna och varifrån företagets verksamhet huvudsakligen bedrivs.

C114 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada på eller förlust av försäkrad egendom.

C115 Försäkringen gäller inte för skada

- a) genom förlust av egendom som glömts, förlagts eller tappats bort.
- b) genom stöld av drivmedel.
- c) som består i olovligt brukande, förskingring, olovligt förfogande eller bedrägeri.
- d) som består i förslitning, utmattning, förbrukning, svinn, diffusion eller fortgående sprickbildning.
- e) orsakats av skadedjur, insekter, bakterier, virus eller smittoämnen,
- f) som består i erosion, kavitation, korrosion,
- g) som består i att information på datamedia blir obrukbar eller förloras till följd av
  - tillverkningsfel eller brist hos datamedia,
  - felhantering, felprogrammering eller liknande,
  - orsakats av datavirus, intrång av obehörig eller liknande,
- h) av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering.

C116 Säkerhetsföreskrifter

1. Egendomen ska tas om hand på ett efter omständigheterna tillfredställande sätt så att den inte går förlorad eller skadas.
2. Bestämmelser i lag, annan författning eller föreskrift meddelad av myndighet som är till för att förhindra eller begränsa skada ska följas.
3. Lämnade anvisningar från tillverkare, leverantör eller installatör ska följas.

C1161 Säkerhetsföreskrifter för stöld

Egendomen ska förvaras på verksamhetsställe i godkänd låst lokal, i bostaden eller förvaras på annat minst lika säkert sätt, när den inte hålls under uppsikt.

1. Alla ytterdörrar ska vara låsta.
2. Fönster ska vara stängda och reglade inifrån när ingen befinner sig på kontoret eller i bostaden.
3. Dörr till container ska vara låst med låsbom och hänglås av lägst klass 3.
4. Nyckel får inte förvaras eller vara försedd med uppgift så att obehörig kan avgöra vart nyckeln går.
5. Finns det anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckel till bostaden måste berörda lås omedelbart bytas.
6. Om egendomen på grund av sin storlek inte kan förvaras i låst utrymme, ska egendomen låsas fast med låsutrustning av lägst klass 3.
7. När dator inte förvaras på ordinarie kontor eller i bostaden ska den vara låst med ett av SSF godkänt datorlås. Nyckel till datorlåset får inte förvaras på samma ställe eller i närheten av datorn.

Om säkerhetsföreskriften inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

C117 Högsta ersättning

Högsta ersättning är ett basbelopp. Har du flera fordon försäkrade är ersättningsbeloppet högst två basbelopp, oavsett antal fordon.

C118 Självrisk

Självrisk framgår av försäkringsbrevet.

C12 Förarens egendom

C121 Försäkringen gäller för

Försäkringen omfattar förarens medförda egendom, men ej pengar eller värdehandlingar, som i samband med yrkesmässig lastbilstransport skadas eller förloras genom

- stöld
- brand
- trafikolycka

Denna försäkring gäller inte om ersättning betalas från annan försäkring.

C122 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada inträffad inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

C123 Säkerhetsföreskrifter för stöld

Se C1161.

C124 Högsta ersättning

Högsta ersättning är 25 % av basbeloppet.

C125 Självrisk

Vid stöldskada är självrisken 5 % av basbeloppet. Vid annan skada gäller försäkringen utan självrisk.

C13 Rånförsäkring

C131 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller vid tillgrepp genom våld eller hot om våld i samband med yrkesmässig lastbilstransport.

Ersättning lämnas för

- a) förlust av pengar och värdehandlingar som tillhör åkeriet
- b) förarens medförda egendom, men inte pengar eller värdehandlingar, som skadas vid rån eller överfall.

C132 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

C133 Försäkringen gäller inte

- a) om den som utsatts för rånet eller överfallet medverkat till detta.
- b) om ersättning till någon del kan betalas från annan försäkring.

C134 Högsta ersättning

Högsta ersättning är 50 % av basbeloppet.

C135 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

C14 Oljeskada på egen egendom

C141 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada genom oförutsedd utströmning av olja från försäkrat fordon eller försäkrad cistern och som drabbar din egendom.

Anmärkning:

Med olja avses drivmedel, smörjolja och hydraulolja.

Som egendom räknas även mark, sjö, vattentäkt och vattendrag.

Med cistern avses behållare med volym av högst 10 000 l, belägen utomhus ovan jord utan anslutning till oljepanna eller liknande.

C142 Försäkringen gäller inte för

- skada på det fordon eller den cistern från vilken oljan runnit ut
- den olja som runnit ut
- skada till följd av normalt och beräknligt spilskada i den mån ersättning kan lämnas genom brand-, vatten-, ansvars- eller cisternförsäkring eller enligt trafikskadelagen.

C143 Säkerhetsföreskrift

Föreskrift utfärdad av myndighet i avsikt att förebygga eller begränsa skada ska följas.

Om säkerhetsföreskriften inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

C144 Högsta ersättning

Högsta ersättning är ett basbelopp per skada.

C145 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

C2 Ansvarsförsäkring

C21 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig och dina arbetstagare (de försäkrade) för skada orsakad i tjänsten.

C22 För vilken verksamhet gäller försäkringen

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som riktas mot dig i åkeriverksamhet som utförs med försäkrat fordon.

Arbete som har direkt samband med den verksamheten, exempelvis lastning eller lossning för hand, omfattas också. Med åkeriverksamhet avses yrkesmässig godsbefordran med fordon på väg.

C221 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- Montering, demontering eller installation
- Kontroll- eller besiktningsverksamhet
- Speditionsverksamhet
- Lagringsverksamhet
- Sorteringsverksamhet
- Verksamhet där försäljning av varor sker.

C23 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

C24 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

C25 Vad försäkringen gäller för

C251 Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet enligt

- allmänna skadeståndsrättsliga regler
- allmänna leveransbestämmelser utgivna av branschorganisation inom ditt verksamhetsområde, till den del de inte är undantagna enligt C.2.2.1 eller nedan
- Sveriges Åkeriföretags ansvarsbestämmelser avseende kontaminationsskador vid bulk- och tanktransporter.

Om försäkringen gör undantag för sak- eller personskada gäller försäkringen inte heller för förmögenhetsskada till följd av den undantagna skadan.

C252 Oljeskada på annans egendom

Vid skada på annans egendom genom oförutsedd utströmning av olja från försäkrat fordon, eller cistern ägd eller disponerad av dig, lämnas ersättning för skadekostnad som inte överstiger ett basbelopp även om skadeståndsskyldighet inte föreligger.

Anmärkning:

Med olja avses drivmedel, smörjolja och hydraulolja.

Som egendom räknas även mark, sjö, vattentäkt och vattendrag.

Med cistern avses behållare med volym av högst 10 000 l, belägen utomhus ovan jord utan anslutning till oljepanna eller liknande.

C2521 Försäkringen gäller inte för

- den olja som runnit ut
- skada till följd av normalt och beräkneligt spill
- skada i den mån ersättning kan utgå genom brand-, vatten-, ansvars- eller cisternförsäkring eller enligt trafikskadelagen.

C2532 Säkerhetsföreskrift

Föreskrift utfärdad av myndigheter i avsikt att förebygga eller begränsa skada ska följas.

Om säkerhetsföreskriften inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

C254 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger avtalad självrisk åtar vi oss gentemot dig att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra din talan vid rättegång eller skiljeförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljekostnader som du åsamkas eller åläggs att betala och som du inte kan få av motpart eller annan
- betala det skadestånd, utöver gällande självrisk, som du är skyldig att betala.

C255 Räddningskostnad

Om du haft utgift för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan leda till skadeståndsskyldighet som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäligen.

Försäkringen gäller inte för kostnader för skydds- och förstärkningsåtgärder - inte heller för åtgärder som vidtagits under arbetets gång - som kan anses nödvändiga med hänsyn till arbetets art och omfattning eller riskerna för omgivningen.

C26 Vad du ska göra om du krävs på skadestånd

1. Du ska snarast anmäla kravet till oss, dock senast inom ett år. Underlåtenhet att anmäla skadan inom ett år leder till att rätten till ersättning faller bort.
2. Du ska följa våra anvisningar.
3. Du ska genast underrätta oss om du blir instämnd till domstol.

Följer du inte dessa anvisningar kan skälig del av vad som utgivits till den skadelidande återkrävas. Om du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är detta inte bindande för oss. Om du vid rättegång inte följer våra anvisningar blir domen inte bindande för oss.

C27 Vad försäkringen inte gäller för

C271 Levererad produkt

Försäkringen gäller inte för

- skada på produkt som den du levererat om skadan består i eller är en följd av fel, brist eller defekt hos produkten
- skada som kan avhjälpas genom åtgärdande av fel, brist eller defekt hos levererad produkt
- skada orsakad av asbest, formaldehyd eller PCB (polyklorerade bifenyler, kemisk produkt som marknadsförs under ett stort antal varumärken)
- skada genom att levererad kemisk produkt eller levererat läkemedel inte förhindrat, avbrutit eller påverkat sådant beräkneligt händelseförlopp eller sådan beräknelig utveckling eller sjukdom som pågår eller skulle ha uppkommit om produkten inte använts
- skada genom levererad produkt när du underlåtit att utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa produktens lämplighet för avsett ändamål och detta medfört att fel, brist eller defekt i produkten inte upptäckts.

Med skada på levererad produkt förstås här även skada som beror på att den levererade produkten måste undersökas, repareras eller bytas ut och att ingrepp i samband därmed måste ske i annan egendom än den levererade produkten.

Försäkringen gäller inte heller för

- det avtalade värdet av den levererade felaktiga produkten. I levererad produkt ingår värdet av i leveransavtalet ingående montage- och installationsarbeten, konstruktioner, råd och anvisningar som är utförda eller utarbetade eller avsedda att utföras eller utarbetas av dig
- kostnad för information med anledning av fel, defekt eller säkerhetsbrist i levererad produkt
- kostnad för reklamation, undersökning, återtagande, omleverans, prisavdrag, täckningsköp eller hävning
- kostnad som du svarar för vid fullgörande av leveransavtalet, såsom avhjälpande av fel, återmontering eller annan sådan kostnad

C2711 Vissa kostnader vid ingrediens- och komponentskada

Vid ingrediens- och komponentskada gäller försäkringen inte för skadeståndsskyldighet för minskning eller bortfall av produktion eller omsättning, avbrottsförlust, utebliven vinst, vite eller annan ekonomisk följdförlust och inte heller för försenings- eller forceringskostnad.

C272 Grov vårdslöshet och uppsåt

Vi är inte ansvariga gentemot dig för skada som du orsakat genom grov vårdslöshet eller till någon del orsakat med uppsåt.

C273 Miljöskada

Försäkringen gäller inte för skada som består i

- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjö, vattentäkt eller annat vattenområde, grundvatten samt mark, byggnad, anläggning eller anordning,
- ändring av grundvattennivån,
- rök, sot, damm, ånga, gas eller annan luftförorening,
- buller,
- skakning,
- värme, lukt eller ljus,
- fukt eller kondens,
- annan liknande störning
- Undantaget för miljöskada tillämpas inte om skadan beror på
- att fel tillfälligt begåtts eller
- att fel plötsligt och oförutsett uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.
- I dessa fall gäller försäkringen även för ren förmögenhetsskada.

C274 Fastighetsansvar

Försäkringen gäller inte för skada som du kan bli ansvarig för i egenskap av ägare av fastighet eller innehavare av tomträtt.

C275 Trafik med motordrivet fordon

Försäkringen gäller inte för skada som omfattas av trafikförsäkring eller motortävlingsförsäkring, vilken tillhandahålls i landet i fråga och som inträffar till följd av trafik med motordrivet fordon

- för vilket trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lag gäller eller
- när det används inom inhägnat tävlingsområde
- när du eller någon som du ansvarar för är ägare, brukare eller förare av det motordrivna fordonet.

Detta undantag tillämpas även om du underlåtit att teckna sådan försäkring. Försäkringen gäller för skada, orsakad med tillfälligt lånad truck eller lastmaskin i samband med lastning eller lossning av gods, och som drabbar utlånarens egendom, godset undantaget.

C276 Luftfartyg, skepp, båtar och liknande

Försäkringen gäller inte för

- skada genom luftfartyg, svävare, drönare eller hydrokopter,
- sakskada orsakad genom segel- eller maskindrivna skepp och båtar eller genom kollision med av dessa bogserade föremål eller kassuner,
- pontoner, pontonkranar, mudderverk, eller bogserande föremål när du eller någon som du ansvarar för är ägare, brukare eller förare av farkosten.

C277 Omhändertagen egendom

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som du eller annan för din räkning

- hyr, leasar, lånar eller nyttjar. Försäkringen gäller dock för vagnskada, enligt punkt 32, på tillfälligt lånad truck eller lastmaskin i samband med lastning eller lossning av gods, om ersättning inte kan lämnas från annan försäkring.
- på grund av särskilt åtagande yrkesmässigt, lyfter, transporterar eller förvarar. Försäkringen gäller dock för skada på gods som skadas vid sådant tillfälligt lyft med lastbil eller sådan kortare transport som inte omfattas av lag om inrikes vägtransport eller CMR-konventionen.
- uppför eller nedmonterar, om egendomen ingår i byggnadsverk eller broar,
- omhänderhar för att i serie tillverka, bearbeta eller ihopsätta, såvida inte skadan drabbar enbart enstaka exemplar,
- omhänderhar för försäljning.

Försäkringen gäller inte heller om skada på sådan egendom inträffar sedan egendomen avlämnats eller återlämnats.

C278 Förutsebar skada

Försäkringen gäller inte om du har handlat eller underlåtit att handla i medvetande om att detta innebar betydande risk för att skada skulle inträffa.

C279 Krav mellan försäkrade

Skada som de försäkrade orsakar varandra ersätts inte.

C2710 Arbetsskada

Försäkringen gäller inte för arbetsskada. Med arbetsskada avses här alla skador som orsakas arbetstagare på grund av arbete, i samband med arbete eller under arbete.

C2711 Rådgivande verksamhet

Försäkringen gäller inte för skada uppkommen till följd av fel eller brist i utredningar, besiktningar, beskrivningar, beräkningar, ritningar, råd eller anvisningar som lämnats i yrkesmässigt rådgivande verksamhet.

C2712 Böter, viten och straffskadestånd

Försäkringen gäller inte för böter, viten eller straffskadestånd, miljöskyddsavgift eller annan liknande ersättning.

C2713 Lag, myndighets föreskrift, domstols dom eller beslut

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats genom åsidosättande av lag, myndighets föreskrift, domstols dom eller beslut, såvida inte du kan visa att driftsledningen varken haft eller borde haft kännedom om åsidosättandet.

C28 Räddningsplikt

Du ska efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående,
- begränsa skada som redan inträffat och
- snarast möjligt omhänderta och skydda skadad egendom

När du uppsåtligen eller av grov vårdslöshet inte iakttagit din räddningsplikt och om det kan antas att detta varit till men för oss är vi berättigade till skäligt avdrag på den skadeersättning som annars skulle ha betalats eller till fullständig befrielse från ersättningskyldighet.

C29 Högsta ersättning

Vårt åtagande att betala skadestånd inklusive ränta, utrednings-*, förhandlings-*, rättegångs-, skiljemanna- och räddningskostnader är vid varje skada begränsat till 200 basbelopp. För samtliga skador som inträffar under ett försäkringsår begränsas åtagandet till 400 basbelopp,

Inträffar flera skador till följd av ett och samma fel, ska dessa anses som en skada och vid beräkning av högsta ersättning, ska samtliga dessa skador hänföras till det försäkringsår då den första skadan inträffade. Ersättningen är begränsad till ett försäkringsbelopp, nämligen det för en skada angivna högsta ersättning som gällde då den första skadan inträffade. Vid ren förmögenhetsskada är högsta ersättning en miljon kronor per försäkringsår.

Vid skada på egendom som du, lyfter eller transporterar i andra fall än de som är undantagna under C277 Omhändertagen egendom, lämnas vid varje skada ersättning med högst 150 kronor per kilo, högst 200 000 kronor per skada. För samtliga skador som inträffar under ett försäkringsår lämnas ersättning med högst 1 Mkr.

* Här avses enbart utrednings- och förhandlingskostnader för arbete som utförs av andra än Dina försäkringars personal.

C210 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

Vid skada på ledningar eller kablar i mark, som uppkommit genom grävning eller återfyllning, tillkommer en extra självrisk, utöver grundsjälvrisk, på 10 % av basbeloppet. Vid skada på kabel eller ledning i mark som skadats genom användning av så kallad kabelborste gäller försäkringen med normal självrisk.

Vid ren förmögenhetsskada är självrisken ett basbelopp.

C3 Lyftansvarsförsäkring

C31 Omfattning

Lyftansvarsförsäkring (utöver tillfälliga lyft i punkt C277) gäller om fordonet är utrustat med kran.

Försäkringen omfattar skada på omhändertagen egendom, uppkommen vid lyft och kortare transport, som du är ersättningskyldig för enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler eller enligt allmänna bestämmelser som är utfärdade av branschorganisation inom ditt verksamhetsområde.

C32 Försäkringsskyddet inträder

- då fordonets lyftanordning kopplats eller då pallgafflar placerats för arbetets omedelbara påbörjande och fortlöper,
- under lyftet och under eventuell kortare transport som ingår i lyftet,
- samt upphör så snart egendomen placerats på avsedd plats och befriats eller skulle kunna ha befriats från fordonets lyftanordning.

C33 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

C34 Försäkringen gäller inte för

- följdskada
- ren förmögenhetsskada
- skada som omfattas av trafikförsäkring eller annan ansvarsförsäkring
- transport som omfattas av Lagen om inrikes vägtransport eller CMR-konventionen
- för skada, som omfattas av befintlig entreprenörsförsäkring för byggnadsföretag, såvida inte lagligt regressanspråk kan riktas mot oss.

C35 Högsta ersättning

Skadad egendom ersätts med högst 150 kronor per kilo. Högsta ersättningsbelopp vid ett och samma skadetillfälle är 1 Mkr. För samtliga skador som inträffar under ett försäkringsår är ersättningen begränsad till 2 Mkr.

C36 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

C37 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger avtalad självrisk åtar vi oss gentemot dig att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra din talan vid rättegång eller skiljeförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljekostnader som du åsamkas eller åläggs att betala och som du inte kan få av motpart eller annan
- betala det skadestånd, utöver gällande självrisk, som du är skyldig att betala.

C38 Räddningskostnad

Om du haft utgift för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan leda till skadeståndsskyldighet som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäliga. Försäkringen gäller inte för kostnader för skydds- och förstärkningsåtgärder - inte heller för åtgärder som vidtagits under arbetets gång - som kan anses nödvändiga med hänsyn till arbetets art och omfattning eller riskerna för omgivningen.

C39 Vad du ska göra om du krävs på skadestånd

1. Du ska snarast anmäla kravet till oss, dock senast inom ett år. Underlåtenhet att anmäla skadan inom ett år leder till att rätten till ersättning faller bort.
2. Du ska följa våra anvisningar.
3. Du ska genast underrätta oss om du blir instämd till domstol.

Följer du inte dessa anvisningar kan skälig del av vad som utgivits till den skadelidande återkrävas. Om du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är detta inte bindande för oss. Om du vid rättegång inte följer våra anvisningar blir domen inte bindande för oss.

C4 Rättsskyddsförsäkring - verksamheten

C41 Vem försäkringen gäller för och vilken verksamhet

Försäkringen gäller för dig, dina arbetstagare och andra medförsäkrade i tvist som har direkt samband med din verksamhet enligt C22.

C42 När försäkringen gäller

C421 Tvist under försäkringstiden

Försäkringen gäller för tvist som uppkommer under den tid försäkringen är i kraft, under förutsättning att försäkringen då har varit gällande under en sammanhängande tid av minst två år. I denna tid får inräknas tid då samma slags rättsskyddsförsäkring funnits gällande i annat bolag.

Om försäkringsskyddet inte varit gällande under en sammanhängande tid av två år när tvist uppkommer, gäller försäkringen under förutsättning att de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket, inträffat under försäkringstiden och att försäkringen gällt vid tidpunkten för tvistens uppkomst.

C422 Tvist efter försäkringstiden

Försäkringen gäller även för tvist som uppkommer efter det att försäkringen upphört på grund av att den försäkrade verksamheten upphört. Detta under förutsättning att de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat under försäkringstiden och att inte längre tid än tio år förflutit sedan dessa händelser eller omständigheter inträffade.

Tiden tio år räknas från det att ombud anlitas.

C43 Var försäkringen gäller

C431 Tvist

Försäkringen gäller i tvist med motpart som har hemvist inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

C432 Brottmål

Försäkringen gäller för vårdslös gärning inom EES-området, Schweiz och Storbritannien.

C433 Tvist i skattemål

Försäkringen gäller för i skattemål i Sverige.

C44 Högsta ersättning

Högsta ersättning för ombuds- och rättegångskostnader vid tvist är fem basbelopp. Högsta ersättning för samtliga tvister som uppkommer under samma försäkringsår är 25 basbelopp. Kan du i ett och samma skadefall få ersättning från flera försäkringar i ett eller flera bolag, begränsas ersättningen så att den tillsammans med ersättningen från övriga försäkringar uppgår till högst fem basbelopp.

C45 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

C46 Vad försäkringen gäller för

C461 Ombuds- och rättegångskostnad

Försäkringen ersätter nödvändig och skälig ombuds- och rättegångskostnad i tvist eller brottmål som du inte kan få betald av staten, motpart eller annan.

Försäkringen gäller endast för kostnad som uppkommer under den tid du biträds av ombud enligt avsnitt C482 Val av ombud.

C462 Tvist

Med tvist förstås att ett framställt krav helt eller delvis avvisats.

C4621 Tvist utan rättegång

Försäkringen gäller för din egen ombudskostnad i tvist som kan prövas som tvistemål i tingsrätt, fastighetsdomstol, miljödomstol eller statens va-nämnd i Sverige eller motsvarande instanser i övriga nordiska länder.

Prövas tvisten först i annan instans, exempelvis kronofogdemyndighet, arrendenämnd eller hyresnämnd, betalas endast kostnad som uppkommer efter sådan prövning.

C4622 Tvist med rättegång

Försäkringen gäller för dina egna ombuds- och rättegångskostnader och sådan motpartskostnad som du efter domstols prövning ålagts att betala i tvistemål som anges i avsnitt C4621 Tvist utan rättegång, nämnda domstolar och i efterföljande prövning i hovrätt eller Högsta domstolen. Försäkringen gäller även för hyres- eller arrendetvist som kan prövas vid Svea hovrätt.

Träffas förlikning under rättegång gäller försäkringen för ombuds- och rättegångskostnad som du åtagit dig att betala motpart, under förutsättning att det är uppenbart att du skulle ha ålagts att betala rättegångskostnad med högre belopp om tvistemålet prövats av domstol.

Som rättegångskostnad anses även kostnad för medlare som är förordnad enligt 42 kap rättegångsbalken.

Försäkringen gäller även för tvist angående skadestånd som prövas inom ramen för brottmål, där du är målsägande.

C4623 Tvist med skiljeförfarande

Försäkringen gäller för kostnad för skiljeförfarande om tvisten utan sådant förfarande skulle ha prövats av i avsnitt C4621 Tvist utan rättegång, nämnda domstolar. Ersättning lämnas för dina egna kostnader och sådan motpartskostnad som du efter skiljeförfarande ska betala, dock inte för ersättning till skiljemännen.

C463 Brottmål

Försäkringen gäller för ombudskostnad för försvar av dig där du misstänks eller åtalas för vårdslös gärning.

C464 Tvist i skattemål

Försäkringen gäller för nödvändig och skäligen ombudskostnad i länsrätt, kammarrätt och regeringsrätt vid tvist i skattemål angående taxering av den försäkrade verksamheten.

C465 En eller flera tvister

En tvist föreligger när

två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist,

- du har flera tvister som avser samma angelägenhet eller där yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund,
- flera tvister enligt 14 kap rättegångsbalken handläggs eller skulle kunna handläggas gemensamt i rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen,
- flera skattemål hänförs till samma beskattningsår.

C47 Vad försäkringen inte gäller för

C4711 Vissa tvister

Försäkringen gäller inte för tvist, mål eller ärende

- som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3 § första stycket rättegångsbalken (så kallade småmål),
- Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet.
- som rör sådan av dig bedriven eller planerad verksamhet eller del därav som enligt miljölagstiftning kallas miljöfarlig verksamhet, oavsett om denna lagstiftning åberopas eller inte,
- när du begär eller för talan om tillstånd, godkännande eller liknande, om saken prövas av fastighetsdomstol eller vattendomstom som rör förhållandet mellan arbetsgivare och nuvarande eller förutvarande arbetstagare, exempelvis tvist gällande provision, arbetstvist eller liknande,
- som avser fordran eller annat anspråk som överlåtits på dig om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom,
- som grundar sig på ditt borgensåtagande eller liknande åtagande,
- som avser skadestånd eller annat anspråk riktat mot dig på grund av gärning som föranlett misstanke om brott eller åtal för brott som kräver grov oaktsamhet eller uppsåt för straffbarhet,
- enligt marknadsföringslagen,
- som avser ersättningsanspråk mot dig som kan omfattas av ansvarsförsäkring,
- som gäller dig i egenskap av ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, vatten- eller luftfarkost,
- där du är konkursgäldenär eller part i ackordsförhandling utan konkurs eller part i förfarande som gäller företagsrekonstruktion,
- där du inte har befogat intresse av att få sin sak prövad,
- Sådant intresse anses exempelvis inte föreligga om rättshjälpnämnden på denna grund avslagit ansökan om statlig rättshjälp eller beslutat att rättshjälp ska upphöra.
- som har samband med köp eller försäljning av fastighet,
- som gäller dig som ägare av fastighet eller innehavare av tomträtt som inte är försäkrad hos oss,
- om frågan om rättsskydd kan vänta till dess en annan rättslig angelägenhet, där anspråket stödjer sig på väsentligen likartad grund, har avgjorts (så kallade pilotmål),
- som uppkommit mellan företag inom samma koncern, företag som omfattas av detta försäkringsavtal eller mellan delägare som omfattas av detta försäkringsavtal.

C4712 Eget arbete mm

Försäkringen ersätter inte

- kostnad som avser ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor eller uppehälle,
- kostnad för ombuds resor utanför Norden,
- kostnad för verkställighet av dom, beslut eller avtal,
- bokföringskostnad,
- avgifter, räntor, skattetillägg, viten eller böter.tag 2008

C4713 Vissa merkostnader

Försäkringen ersätter inte merkostnad på grund av att du

anlitar fler än ett ombud eller byter ombud,

gjort dig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarigt försumligt,

underlåtit att i eller utom rättegång tillvarata möjligheten att utfå ersättning av motpart,

krävs på högre ersättning för ombudskostnad än vad som utdömts efter prövning av domstol.

C472 Brottmål

Försäkringen ersätter inte ombudskostnader när

- den vårdslösa gärningen betecknas som grov,
- brottmålet till någon del avser uppsåtlig gärning,
- gärningen kan anses gjord med uppsåt även om uppsåt inte utgör en förutsättning för straffbarhet,
- brottmålet avser gärning eller underlåtenhet enligt skattebrottslagen.

Kan den som åtalas för grov vårdslös gärning visa att åtalet lagts ner eller genom lagakraftvägande dom visa att han blivit frikänd eller dömts endast för vårdslös gärning lämnas ersättning för ombudskostnader för dennes försvar.

C4721 Eget arbete mm

Försäkringen ersätter inte

- kostnad som avser ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor eller uppehålle,
- kostnad för utredning om innehållet i utomnordisk rätt,
- kostnad för ombuds resor utanför giltighetsområdet,
- kostnad för verkställighet av dom, beslut eller avtal,
- bokföringskostnad,
- avgifter, räntor, skattetillägg, viten eller böter.

C4722 Vissa merkostnader

Försäkringen ersätter inte merkostnad på grund av att du

- anlitar fler än ett ombud eller byter ombud,
- gjort dig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarigt försumligt,
- underlåtit att i eller utom rättegång tillvarata möjligheten att få ersättning av motpart,
- krävs på högre ersättning för ombudskostnad än vad som utdömts efter prövning av domstol.

C473 Tvist i skattemål

C4731 Vissa skattemål

Försäkringen gäller inte för tvist i skattemål avseende

- skattebrott,
- skönstaxering,
- arvs- och gåvoskatt,
- huruvida skatt eller avgift har inbetalts till myndighet,
- eftertaxering såvida inte du, efter prövning i allmän förvaltningsdomstol, kan visa att du fullgjort din uppgiftsplikt på ett riktigt sätt,
- fastighetstaxering,
- köp eller försäljning av aktier eller liknande andelsbevis,
- moms.

C4732 Eget arbete mm

Försäkringen ersätter inte

- kostnad som avser ditt egna arbete, förlorad inkomst, resor eller uppehålle,
- bokföringskostnad,
- avgifter, räntor, skattetillägg, viten eller böter.

C4733 Vissa merkostnader

Försäkringen ersätter inte merkostnad på grund av att du

- anlitar fler än ett ombud eller byter ombud,
- gjort dig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt.

C48 Åtgärder vid skada

C481 Anmälan om skada

Skada ska anmälas och ersättningskrav framställas till oss så snart som möjligt, senast tre år från tvistens uppkomst respektive den händelse som tvisten grundar sig på.

Anmäls skadan senare är vi fria från ansvar. Du anses ha fått kännedom om skadan när ombud anlitas i tvist.

C482 Val av ombud

Vid tvist ska du anlita ombud innan talan väcks i domstol. Är tvist sådan att den enligt avsnitt C4621 Tvist utan rättegång, först ska prövas av annan instans, ska ombud anlitas senast när sådan tvist överklagas.

Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till de krav som ställs på ett ombud enligt det lands lag där processen drivs och antingen vara

- advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå eller
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

Ombudet, vi och du har rätt att begära prövning av ombudets lämplighet hos Svensk Försäkring. Deras beslut är rådgivande.

Vid tvist gällande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader mellan ombud, som är ledamot av Sveriges advokatsamfund eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot, och oss, ska prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och vi förbinder oss att godta utfallet av sådan prövning. Övriga ombud och du har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Svensk Försäkrings nämnd för rättsskyddsfrågor. Ombudet och du förbinder er att godta utfallet av sådan prövning.

C483 Kostnadsräkning

Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgång för dessa åtgärder med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkning ska lämnas upplysning om resultatet av tvisten samt bifogas dom eller förlikningsavtal.

C491 Beräkning av ersättning

Ersättning lämnas för

- kostnader enligt avsnitt C46 med avdrag för
- kostnader enligt avsnitt C47
- självrisk enligt avsnitt C45 och med hänsyn till
- försäkringsbelopp enligt avsnitt C44.

C492 Betalning av ersättning

Ersättning betalas till ditt ombud för dina egna ersättningsbara kostnader enligt avsnitt C46 Vad gäller försäkringen för, samt avsnitt C47 Vad gäller försäkringen inte för, när ärendet slutredovisats, i den mån försäkringsbeloppet inte tagits i anspråk av motpart genom verkställighet av dom eller liknande förfarande. Om du blir eller riskerar att bli ersättningskyldig till flera, har vi rätt att fördela resterande del av ersättningen.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

För din försäkring gäller reglerna i Försäkringsavtalslagen. Här följer en sammanfattning av några regler i denna lag. Vi har även samlat annan viktig information här.

Tvist om egendomsvärde

Om du inte är nöjd med vår värdering kan du begära att en värderingsperson, förordnad av handelskammaren, uttalar sig om värdet på din skadade egendom. Värderingspersonen ska tillämpa villkorens värderingsregler, visa hur skadans värde beräknats samt lämna sitt utlåtande inom tre månader efter att denne blivit utsedd.

Du ska betala hälften av värderingspersonens arvode. Om värderingspersonen värderar skadan till ett högre belopp än det som vi erbjuder, betalar vi värderingspersonens hela arvode. Vi ersätter endast en värdering.

Tillgång till fordonsrelaterade uppgifter

I och med att du tecknar din försäkring hos oss godkänner du att vi får ta del av uppgifter om det försäkrade fordonet, som lagrats i fordonet eller på annat ställe där information om fordonet lagrats eller behandlats. Informationen får endast användas för skadereglering eller prissättning av försäkringen. Sådan data är till exempel kollisionsdata, servicehistorik, felkoder samt batterihälsa.

Överlåtelse av fordran till Trafikförsäkringsföreningen

Vi kan till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald premie eller självrisk för trafikförsäkring.

Avtalet och premiebetalning

Försäkringstid

Försäkringen gäller från och med den dag som anges på försäkringsbrevet. Tecknar du försäkringen samma dag som den ska börja gälla, gäller den från det klockslag då du tecknade försäkringen.

Kan försäkringstidens början inte fastställas enligt ovanstående stycke, börjar försäkringstiden klockan 00.00 dagen efter den dag du meddelade bolaget att du ville teckna försäkring.

Försäkringsavtalet gäller under ett år.

Förnyelse av försäkring

Vid försäkringstidens slut förnyas försäkringen för ytterligare ett år. Försäkringen förnyas dock inte om du eller vi har sagt upp försäkringen eller om du tecknat motsvarande försäkring hos annat försäkringsbolag eller om vi kommit överens om något annat.

När det är dags att förnya försäkringen skickar vi ut ett nytt försäkringsbrev samt bifogar en premiefaktura.

Uppsägning av försäkring

Försäkringsbehov upphör

Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om försäkringsbehovet har upphört eller om någon annan liknande omständighet har inträffat.

Försäkringsavtalets utgång

Du kan säga upp försäkringen till tidpunkten för försäkringsavtalets utgång. Denna uppsägning kan ske när som helst dessförinnan.

Har en försäkring förnyats enligt avsnitt Förnyelse av försäkring (se ovan), kan du innan du betalt någon del av premien säga upp försäkringen att upphöra vid avtalets utgång.

Ändrade villkor

Vid ändring av villkoren, enligt avsnitt **Under försäkringstiden**, kan du säga upp försäkringen från den tidpunkt då ändringen skulle börja gälla.

Bolagets uppsägning

Vi kan säga upp försäkringen under försäkringstiden, men bara om det finns sådana synnerliga skäl som anges i försäkringsavtalslagen. Vår uppsägning blir gällande fjorton dagar efter den dag då vi avsänt ett skriftligt meddelande om uppsägningen till dig.

Vi kan säga upp försäkringen till tidpunkten för försäkringstidens utgång om det finns särskilda skäl att inte längre bevilja försäkringen. Vår uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägning har skickats till dig senast en månad före försäkringstidens utgång.

För uppsägning av försäkringen på grund av att premien inte betalas i rätt tid, se avsnitt Om du betalar för sent.

Premieåterbetalning

Vid uppsägning under försäkringstiden har du rätt att få tillbaka den del av premien som avser tiden efter upphörandet.

Ändring av premie eller villkor

Vid förnyelse

Normalt sett ändrar vi premier och villkor endast i samband med förnyelse av försäkringen.

Under försäkringstiden

Bolaget har rätt att ändra villkoren under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då bolaget avsänt skriftligt meddelande om ändringen till dig.

Betalning av premie

Första premien

Premien för ny försäkring eller utökning av försäkringen (tilläggspremie) ska vara betald inom 14 dagar från den dag då vi sänt försäkringsbrev med premiefaktura till dig.

Förskottsbetalning av premien

Vi har rätt att begära förskottsbetalning av premien. Detta innebär att försäkringen blir gällande dagen efter den dag då premien betalas.

Premie för förnyad försäkring

Premie för förnyad försäkring ska vara betald senast den dag då den nya försäkringstiden börjar. Men du behöver inte ha betalt premien tidigare än en månad från den dag då vi sänt försäkringsbrev med premiefaktura till dig.

Uppdelad premie

Har vi avtalat om flera premieperioder (exempelvis att du ska betala premien varje halvår), ska premien för varje period, efter den första betalas senast på periodens första dag. Premie behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi har avsänt premiefakturan till dig.

Autogiro

Betalar du premien via autogiro ska premien för varje premieperiod, efter den första vara betald på periodens första dag.

Om du betalar för sent

Betalar du inte premien i rätt tid, skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag vi sände uppsägningen till dig. Betalar du premien under dessa 14 dagar fortsätter försäkringen att gälla.

Betalar du premien efter det att försäkringen upphört, anses du ha begärt en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter det att premien betalades. Vill bolaget inte bevilja försäkring enligt din begäran ska du skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Om detta inte görs anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

Har du inte betalt premien i rätt tid därför att du har blivit svårt sjuk, berövats friheten, inte fått pension eller inte fått ut lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock längst intill tre månader efter det att premien rätteligen skulle ha betalats.

Påminnelseavgift

Betalar du inte försäkringen i rätt tid tar vi ut en påminnelseavgift.

Åtgärder vid skada

Räddningsåtgärd

När en skada inträffar eller hotar att omedelbart inträffa, måste du efter förmåga försöka hindra eller begränsa skadan. De anvisningar som vi lämnar ska följas. Vi betalar rimlig kostnad som du haft för sådan räddningsåtgärd om du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Underlåter du att vidta räddningsåtgärd kan ersättningen för skadan minskas med ett särskilt avdrag, se avsnitt **Vid skada och räddningsåtgärd**.

Vid skada

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Ersättningskrav ska framställas till oss snarast efter det att skadan uppkommit och senast inom ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet inträdde. Framställs kravet senare är vi fria från ansvar. Dessutom ska du som begär ersättning

- vid parkeringskada, stöld eller annat tillgrepp eller försök till sådant brott, inbrott, rån eller överfall göra polisanmälan och sända anmälan till oss
- vid skada som inträffat under transport på annat transportmedel anmäla skadan till transportföretaget lämna specificerat krav på ersättning
- behålla skadad egendom så att vi får möjlighet att besiktiga den. Du är skyldig att medverka till besiktning av både skadad och oskadad egendom.
- om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa oss om detta
- på begäran av oss lämna upplysningar och verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

Om du inte fullgör dina skyldigheter vid skada kan ersättning för skadan sättas ned (minskas) med ett särskilt avdrag, se avsnitt Vid skada och räddningsåtgärd (se nedan).

Nedsättning av försäkringsersättning

I vissa fall kan din försäkringsersättning minskas på grund av att du inte fullföljt dina skyldigheter enligt villkor eller lag. Att ersättningen sätts ned innebär att man från den ersättning som annars skulle ha utbetalats, gör ett avdrag på ersättningen (nedsättning).

Här följer en beskrivning av de situationer när försäkringsersättningen kan sättas ned.

Oriktig uppgift

Har du lämnat oriktig uppgift när du tecknade försäkringen eller låtit bli att ändra felaktig uppgift, kan ersättning sättas ned, det vill säga minskas med ett särskilt avdrag.

Nedsättningens storlek beror på omständigheterna, bland annat försummelsens betydelse för skadan eller kostnaden för skadan. Vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning. Vid ringa oaktsamhet görs ingen nedsättning.

Vid skada och räddningsåtgärd

Om du inte uppfyllt kraven på räddningsåtgärd enligt avsnitt **Räddningsåtgärd** eller inte fullgjort dina skyldigheter vid skada enligt avsnitt **Vid skada** (se ovan), kan ersättning sättas ned, det vill säga minskas med ett särskilt avdrag.

Nedsättningens storlek beror på omständigheterna, bland annat försummelsens betydelse för skadan. Vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning. Vid ringa oaktsamhet görs ingen nedsättning.

Med ditt handlande likställs handlande av

- den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen
- din make, sambo och annan familjemedlem.

Säkerhetsföreskrifter

Har du inte följt säkerhetsföreskrifter som anges i villkoren, kan ersättningen sättas ned (minskas). Nedsättningens storlek beror på omständigheterna i det enskilda fallet, bland annat försummelsens art och betydelse för skadan eller om egendomen varit särskilt begärlig eller värdefull.

När det gäller	så
allvarlig eller upprepad försummelse	kan du bli utan ersättning.
mindre försummelse	blir nedsättningen den som anges under respektive skadehändelse i villkoret.
Normalt är nedsättningen 25 %.	
vid ringa oaktsamhet	görs ingen nedsättning.

Med ditt handlande likställs handlande av

- den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen
- din make, sambo och annan familjemedlem.

Framkallande av försäkringsfall

Har du framkallat försäkringsfallet uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet är vi inte ansvariga gentemot dig för skada som du orsakat.

Med ditt handlande likställs handlande av

- den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen
- din make, sambo och annan familjemedlem.

När nedsättning inte görs

Ingen nedsättning görs om aktsamhetskrav eller säkerhetsföreskrifter åsidosatts eller försäkringsfallet framkallats med uppsåt av någon som

- var allvarligt psykisk störd
- var under 12 år
- handlat med avsikt att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Däremot kan den som kan anses ha samtyckt till handlandet få sin ersättning nedsatt (minskad).

Gemensamt skadeanmälningssystem och Larmtjänst

Bolaget använder sig av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningssystem (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag eller myndighet som handlägger likartade ersättningsanspråk. Ändamålet med GSR är att till försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag och myndigheter som handlägger likartade ersättningsanspråk tillhandahålla ett underlag för att identifiera oklara försäkringsfall och ersättningsanspråk. Därigenom kan företag och myndigheter motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter liksom felaktig utbetalning från flera försäkringar för samma skada. Uppgifterna kan även användas i oidentifierad eller pseudonymiserad form för statistiska ändamål och analyser på aggregerad nivå.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningssystem (GSR) AB,

Box 24171, 104 51 Stockholm.

Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Bolaget kan även komma att lämna uppgifter till Larmtjänst AB som utgör den branschgemensamma organisation som har syfte att motarbeta försäkringsrelaterad brottslighet och stötta försäkringsbolagens utredning vad gäller oklara försäkringsfall. Personuppgiftsansvarig för Larmtjänst är Larmtjänst AB, Box 24158, 104 51 Stockholm.

Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalt ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan på grund av vållande eller på annan grund.

Du får inte träffa överenskommelse med den som är ansvarig för skadan, som innebär att du helt eller delvis avstår från din rätt till ersättning från denne.

Preskription

Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om du anmält skadan till oss inom denna tid har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att slutligt besked lämnats i ersättningsfrågan. Vid trafikskada gäller därutöver att om du begärt omprövning enligt skadeståndslagen så får du väcka talan inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde. Vid trafikskada finns också en möjlighet att väcka talan efter preskriptionstiden om det finns synnerliga skäl.

Betalning av försäkringsersättning samt ränta

Du ska få ersättning inom en månad från det att du fullgjort dina åligganden. Skulle det dröja mer än en månad innan du får ersättning, får du ränta på det belopp du är berättigad till. Dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen. Beror dröjsmålet på att vi väntar på polisutredning eller värdering betalas inte dröjsmålsränta.

Övergripande information över hur vi behandlar dina personuppgifter

Dina Försäkringar samlar in och behandlar sådana personuppgifter om dig som är nödvändiga för att vi ska kunna fullgöra det försäkringsavtal som vi har med dig, bedöma försäkringsansökningar, utreda skadeärenden med mera. Uppgifterna sparas så länge som din försäkring kan åberopas och behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen, vars syfte är att skydda din personliga integritet.

Uppgifterna samlas in direkt från dig eller från andra bolag inom Dina Försäkringar och vi kan även komma att hämta in information från privata och offentliga register. Uppgifterna kan lämnas ut till andra bolag inom Dina Försäkringar eller till andra företag som vi samarbetar med för att uppfylla våra åtaganden gentemot dig. Vi kan även komma att föra över uppgifterna till myndigheter om det följer av tillämplig lagstiftning.

Dina Försäkringar har ett dataskyddsbud som du kan kontakta om du till exempel vill veta vilka personuppgifter som vi har om dig och hur vi behandlar dem, om du vill rätta felaktiga uppgifter, portera/flytta dina uppgifter, eller om du vill meddela att dina personuppgifter inte ska användas för marknadsföring. Du kontaktar dataskyddsbudet via dataskyddsbud@dina.se.

Det är Dina Försäkring AB eller ditt lokala försäkringsbolag som är ansvarig för behandling av dina personuppgifter. Fullständig information om Dina Försäkringars hantering av personuppgifter finner du på www.dina.se/personuppgifter.

Förmedlares medverkan

Med förmedlare förstås försäkringsförmedlare enligt Lagen om försäkringsförmedlare samt förordningen om försäkringsförmedlare.

Är försäkring tecknad genom skriftlig fullmakt och förmedlares medverkan, har förmedlaren samma upplysningsplikt som du om förhållanden som ligger till grund för försäkringen. Vårt ansvar begränsas som om uppgifterna lämnats av dig. Förmedlaren övertar vår informationsplikt gentemot dig i och med att förmedlaren mottagit information från oss.

Återkallar du förmedlarens fullmakt helt eller delvis ska du genast meddela oss om detta.

ALLMÄNNA UNDANTAG

Dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada som uppkommit direkt eller indirekt i samband med dammgenombrott.

Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Försäkringen gäller dock i vissa fall. Förutsättningarna är

- att skadan hänt utanför Sverige och inom tre månader efter oroligheternas utbrott
- att fordonet fanns i det drabbade området före utbrottet och oavbrutet fram till den dag då skadan hände samt
- att du inte deltagit i händelserna, inte fungerat som rapportör eller liknande och inte låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål.

Under samma förutsättning betalar vi dessutom

- genom räddningsförsäkringen nödvändiga merutgifter för hemresa
- genom stöldförsäkringen förlust av fordonet på grund av att det konfiskerats eller måste lämnas kvar vid evakuering eller internering.

Vid skador där trafikskadelagen är tillämplig gäller trafikförsäkringen.

Försäkringen ersätter inte skada som uppstår genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling.

Atomskador

Försäkringen gäller inte för skada som direkt eller indirekt orsakas av atomkärnprocess.

Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av

- krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution eller uppror,
- myndighetsåtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse utanför Dina Försäkringars kontroll.

Sanktioner

Försäkringen gäller inte för skada eller utbetalning av någon förmån i den utsträckning villkoret för sådant skydd, betalning av sådan skada eller villkor för sådan förmån skulle exponera Dina Försäkringar för någon sanktion, förbud eller inskränkning under en resolution från FN eller handels- eller ekonomiska sanktioner, lagar eller föreskrifter från EU, Storbritannien, Nordirland eller USA.

Undantag för annans åtagande

Försäkringen gäller inte för skada eller fel som täcks genom lag, garanti eller annat åtagande. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Annat avtal

Har du vid köp av egendom tecknat särskild försäkring så gäller din försäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

Är intresse som omfattas av din försäkring också försäkrat genom annan försäkring och finns i denna förbehåll vid dubbelförsäkring, gäller samma förbehåll för din försäkring. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på så sätt som anges i 6 kapitlet 4 § försäkringsavtalslagen.

Lagar

Svensk lag tillämpas för denna försäkring.

Tvist om försäkringsavtalet ska handläggas vid svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

OM DU INTE ÄR NÖJD

Om du inte är nöjd med ditt försäkringsavtal eller hur vi hanterat ditt ärende i samband med att du exempelvis köpte försäkringen eller vid en skada ber vi dig i första hand vända dig till den person som har hand om ditt ärende hos oss. Om du är missnöjd efter att ha pratat med den som hanterat ditt ärende kan du vända dig till handläggarens chef för en förnyad prövning. Om ditt missnöje kvarstår efter att du har fått ärendet omprövat av handläggarens chef kan du kontakta bolagets Kundombudsman. Mer information om var du kan vända dig och hur du ska göra om du inte är nöjd finner du på vår hemsida, www.dina.se.

Trafikskadenämnden

Du som skadats i trafiken har rätt att få ditt ärende prövat om du är missnöjd med vårt beslut om rätten till ersättning för personskada efter trafikolycka.

Ta kontakt med din handläggare om du önskar få ditt ärende prövat av nämnden. Vi förbereder då ärendet för prövning. Prövningen i nämnden är kostnadsfri. Prövningen i nämnden sker enbart utifrån skriftliga handlingar.

När nämnden fattar beslut deltar en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet och som inte är anställda i något försäkringsbolag, två lekmannarepresentanter samt två försäkringsbolagsrepresentanter, som inte får delta när beslut fattas i det egna bolagets ärenden.

Trafikskadenämnden

Box 24048

104 50 Stockholm

Tel: 08-522 787 00

www.trafikskadenamnden.se

info@trafikskadenamnden.se

Personförsäkringsnämnden

Som konsument kan du kontakta Personförsäkringsnämnden för att få ett ärende prövat som gäller olycksfallsförsäkring.

Nämnden prövar inte ärenden som har prövats av Allmänna reklamationsnämnden eller ett annat alternativt tvistlösningsorgan. Nämnden prövar inte heller tvist som är eller har varit föremål för domstolsprövning eller skiljeförfarande. Prövningen i nämnden är kostnadsfri.

I nämnden deltar ledamöter från försäkringsbolagen, konsumentvägledare och en ordförande, som är domare. Någon ledamot från ditt försäkringsbolag får inte delta när ditt ärende behandlas. Gäller ärendet medicinska frågor deltar en läkare som inte har någon anknytning till något försäkringsbolag.

Personförsäkringsnämnden

Box 24067

104 50 Stockholm

Telefon: 08-522 787 20

www.forsakringsnamnder.se

Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd

Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd prövar skaderegleringsfrågor rörande ersättning på grund av personskada inom ansvarsförsäkring och annan försäkring på skadeståndsrättslig grund som inte utgör trafikförsäkring.

Tag kontakt med din handläggare om du önskar få ditt ärende prövat av nämnden. Det är ditt bolag som begär nämndens yttrande. Detta sker genom att bolaget sammanställer utredningen i en promemoria. Sammanställning får du ta del av, samt lämna synpunkter på, innan ditt ärende skickas till nämnden för yttrande.

Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor

Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor prövar på begäran av försäkrad eller ombud tvister angående frågor om omfattningen av försäkring och ersättningsanspråk inom rättsskydds- och trafikförsäkring. Nämnden prövar även frågor om ombuds lämplighet där försäkringsbolaget inte har godkänt ombudets lämplighet.

Nämnden tar inte upp ärenden som kan prövas av Svensk Försäkrings Ombudskostnadsnämnd eller som har prövats av Allmänna reklamationsnämnden eller annat alternativt tvistlösningsorgan. Nämnden prövar inte heller tvist som är eller har varit föremål för domstolsprövning eller skiljeförfarande. Prövningen i nämnden är kostnadsfri.

Anmälan till nämnden måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till försäkringsgivaren.

Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor

Box 24067

104 50 Stockholm

Telefon: 08-522 787 20

Fax: 08-522 787 30

www.forsakringsnamnder.se

Allmänna reklamationsnämnden

Som konsument kan du vända dig till Allmänna reklamationsnämndens särskilda avdelning för försäkringsfrågor om du, sedan vi slutreglerat en skada, inte är nöjd med hur skadan har behandlats. Allmänna reklamationsnämnden kan kostnadsfritt pröva ditt skadeärende. Nämnden tar inte upp tvister som rör medicinsk bedömning eller ärenden som behandlats i domstol.

Anmälan till nämnden måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till försäkringsgivaren.

Allmänna reklamationsnämnden

Box 174

101 23 Stockholm

Telefon: 08-508 860 00

www.arn.se

Domstol

Du kan vända dig till domstol om du, sedan vi slutreglerat en skada, inte är nöjd med hur skadan har behandlats. För vissa tvister tillämpas också ett förenklat rättegångsförfarande.

I de fall din försäkring omfattar rättsskydd, täcker detta i många fall en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Du kan få rådgivning och hjälp i frågor som rör försäkringar av Konsumenternas Försäkringsbyrå.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Box 24215

104 51 Stockholm

Telefon: 0200-22 58 00

www.konsumenternas.se

